

BIOLÓGIA és BIOTECHNOLÓGIA

4. rész

Előadók: Ballagi András, c. egyetemi tanár
Richter Gedeon NyRt. - BME

Írásos segédanyag található a:

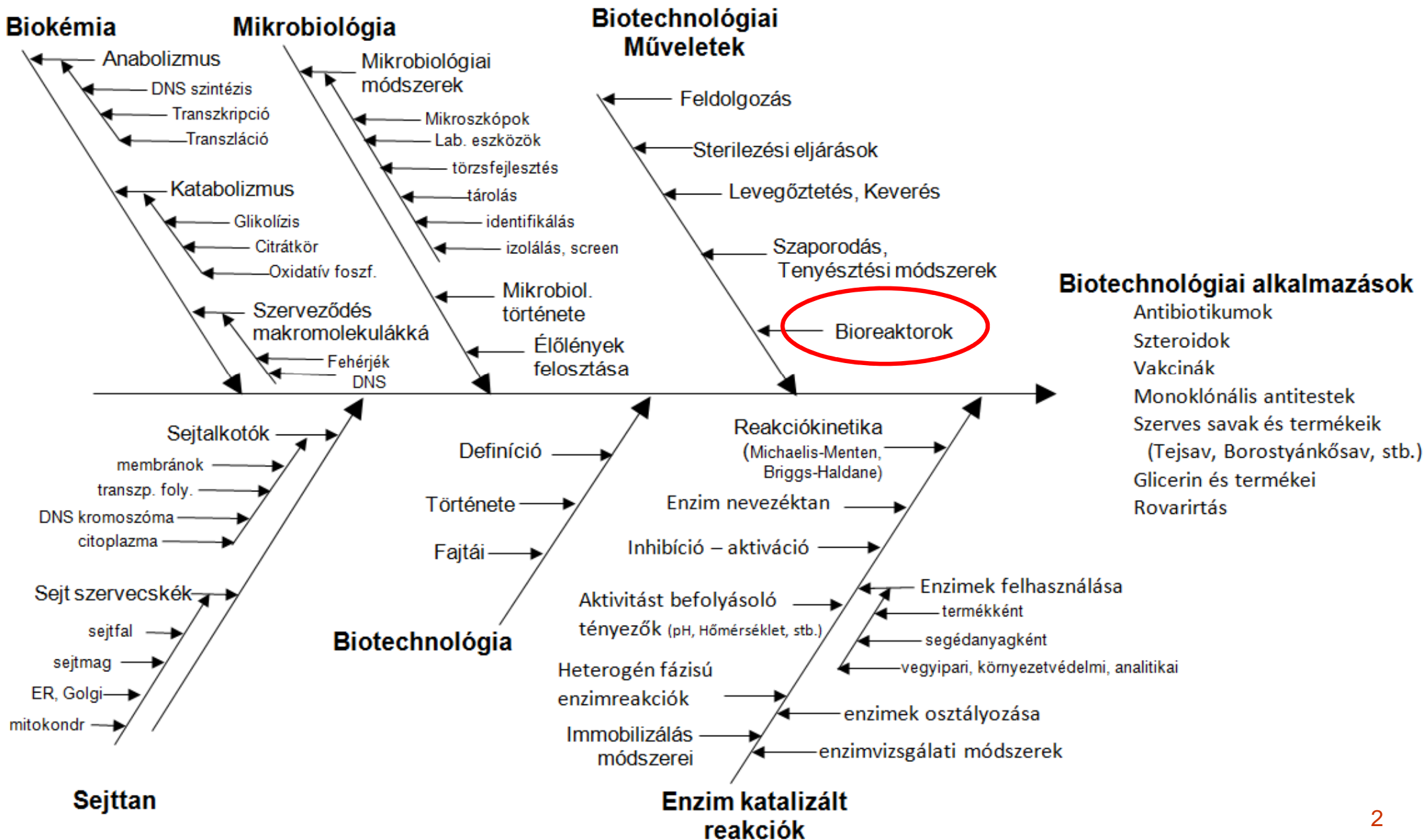
<http://oktatas.ch.bme.hu>

/oktatas /konyvek /mezgaz

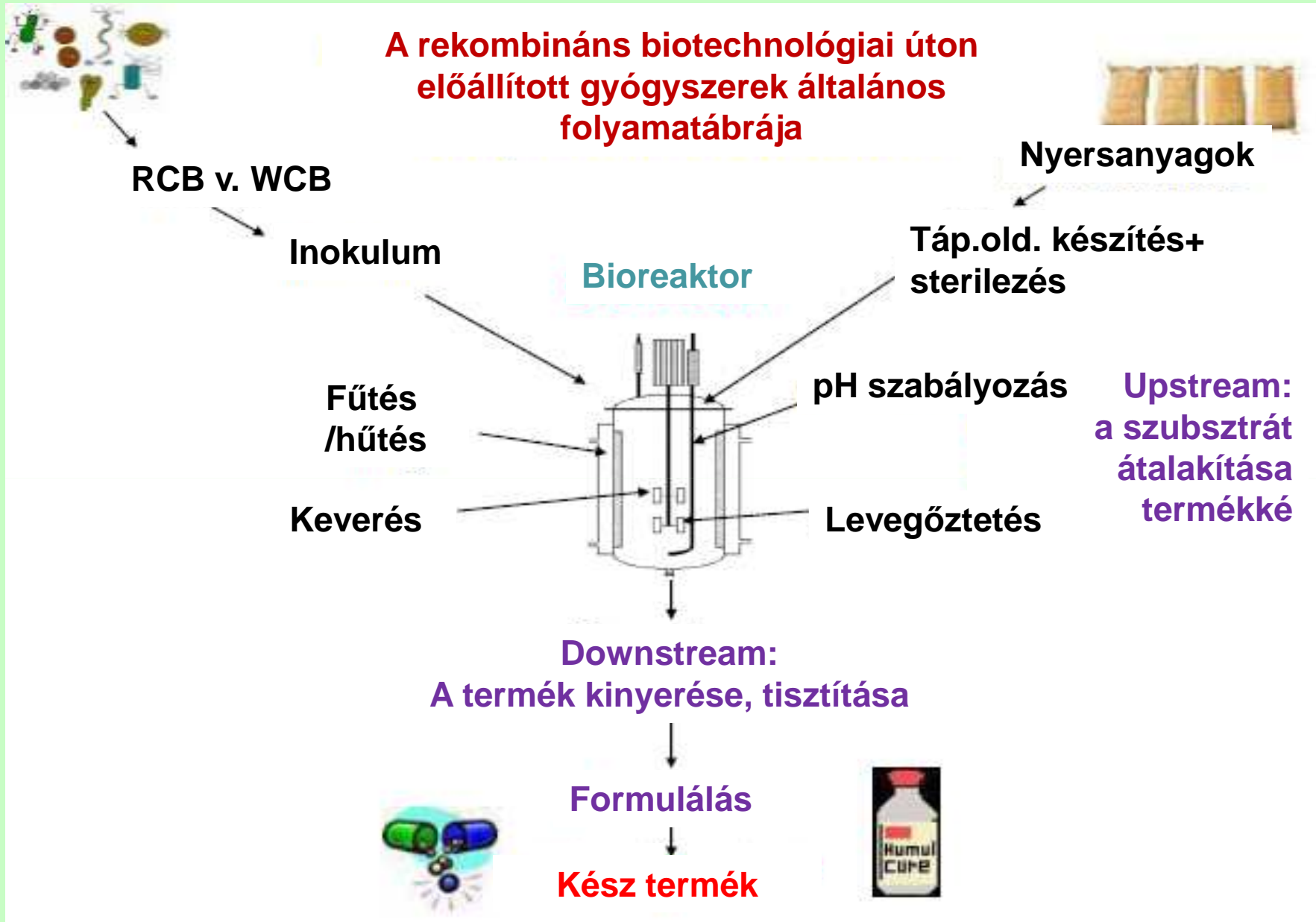
/Biol-biotech-vegyész-MSc címen

Itt járunk:

A rekombináns biotechnológiai úton előállított gyógyszerek általános folyamatábrája

A bioreaktor definíciója

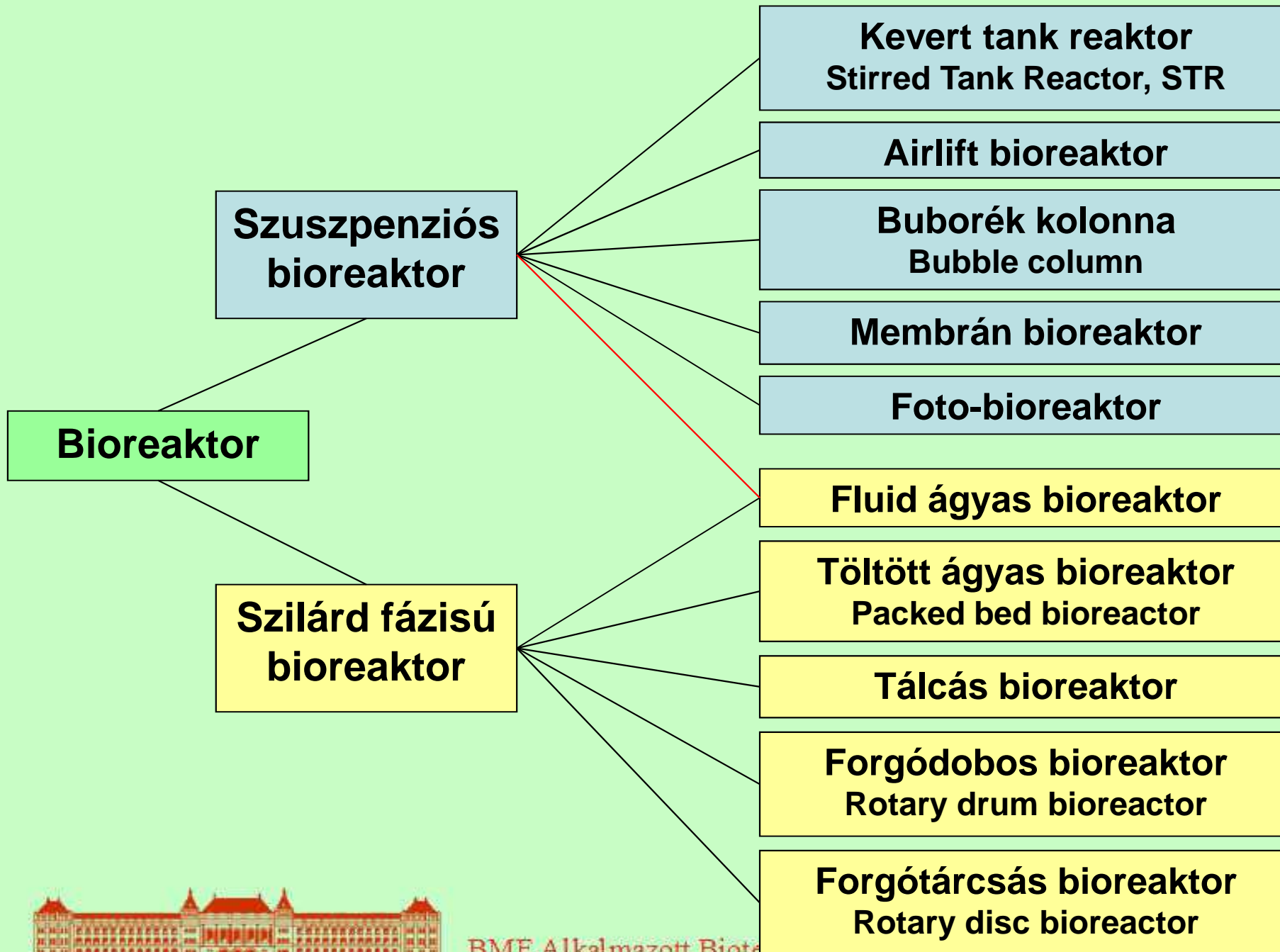
A bioreaktor olyan eszköz, amelyben sejteket lehet tenyészteni és megfelelő fiziológiai körülményeket biztosítani a kívánt termék előállítására érdekében.

A bioreaktor zárt rendszer abból a szempontból, hogy csak a tudatosan alkalmazott mikroorganizmusok tenyésztése folyik benne, más mikroorganizmusok kizárása mellett...

...viszont nyitott abból a szempontból, hogy anyagok (levegő, oxigén, tápanyagok) és energia (fűtés, hűtés, keverés) betáplálása és elvétele történik benne.

A bioreaktorok osztályozása

Kevert tankreaktor

– Stirred Tank Reactor (STR)

vagy Continuous Stirred Tank Reactor (CSTR)

Szubmerz (felszín alatti)
mikróba, vagy emlős sejt
és növényi sejt
folyadékkultúra
nagy léptékű
tenyésztésére.

Hasonló a kémiai
reaktorhoz – hengeres
alak, acél test (kisebbeknél
üveg), keveréssel,
levegőztetéssel,
érzékelőkkel,
szabályzókkal, csatlakozó
helyekkel (port) és
sterilizésnél alkalmazott
alkatrészekkel

pH kontrol, sav lúg
adagolás

Keverő

Habtörő

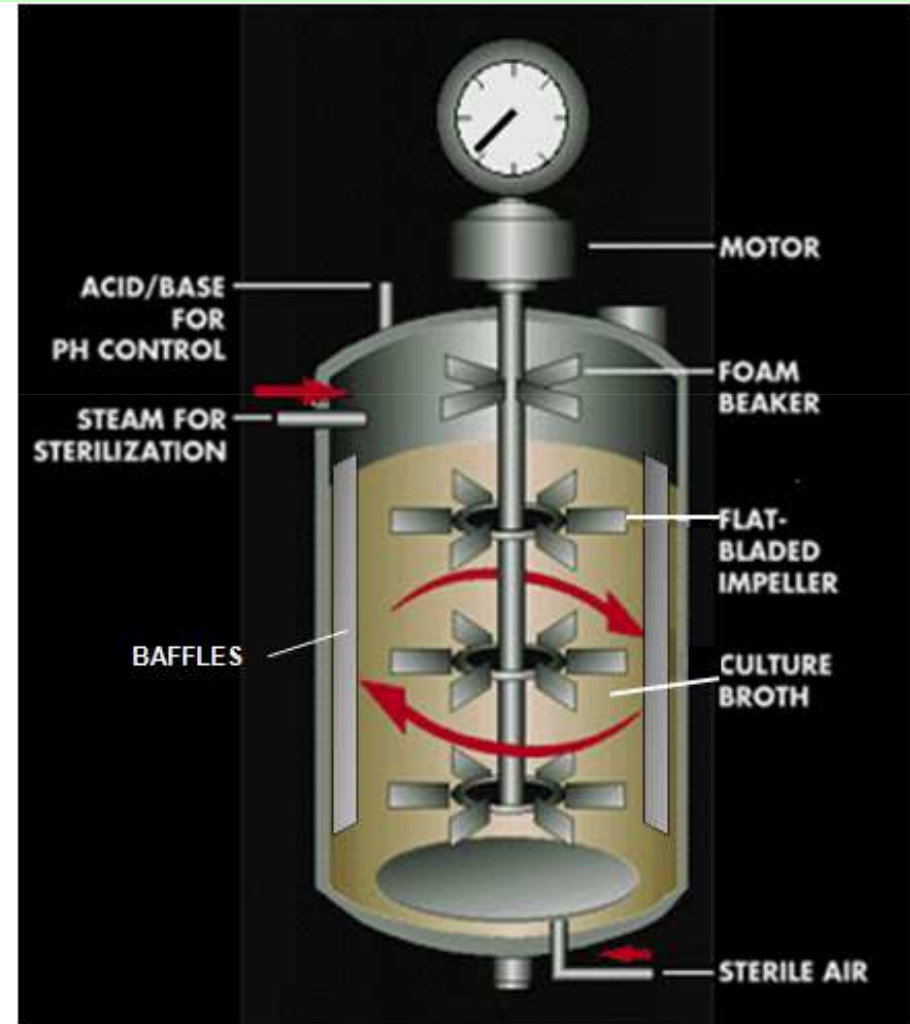
Terelő lemezek
(baffles)

Víz ki/be

Gőz ki/be

Levegőztető cső
(sparger)

Levegő szűrő

A kevert tankreaktor (folyt.)

A munkatérfogat kisebb, mint a teljes térfogat. A fejtérfogat kell a habtérnek, és a folyadék „hold-up”-nak.

A hőmérséklet szabályozása a köpenytéren, vagy csőspirálon keresztül.

Keverőelem a homogén eloszlás biztosításához és a levegő bekeveréséhez. Nagyobb reaktornál, azonos tengelyen több is.

Törőlemezek (baffles) növelik a turbolenciát, keverési tölcsér (vortex) kialakulásának megakadályozása.

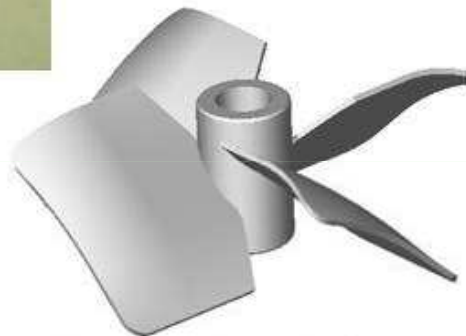
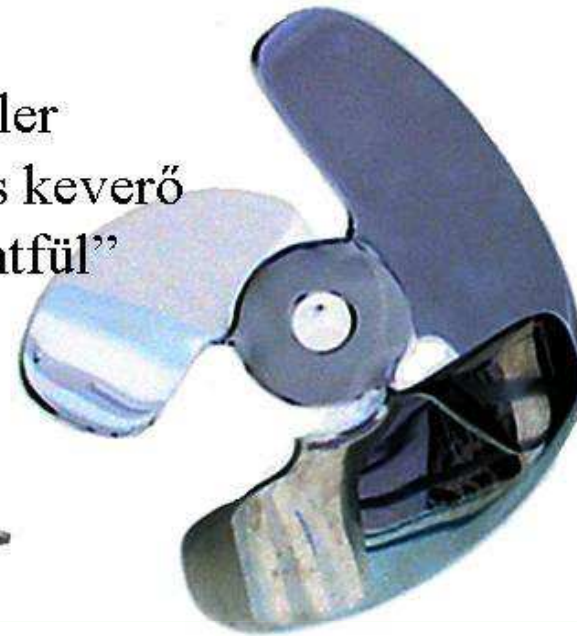

A kevert tankreaktorok keverői

Rushton-turbina

Propeller
axiális keverő
„elefántfül”

Maxflo és Lightning
axiális keverők

Chemineer CD-6

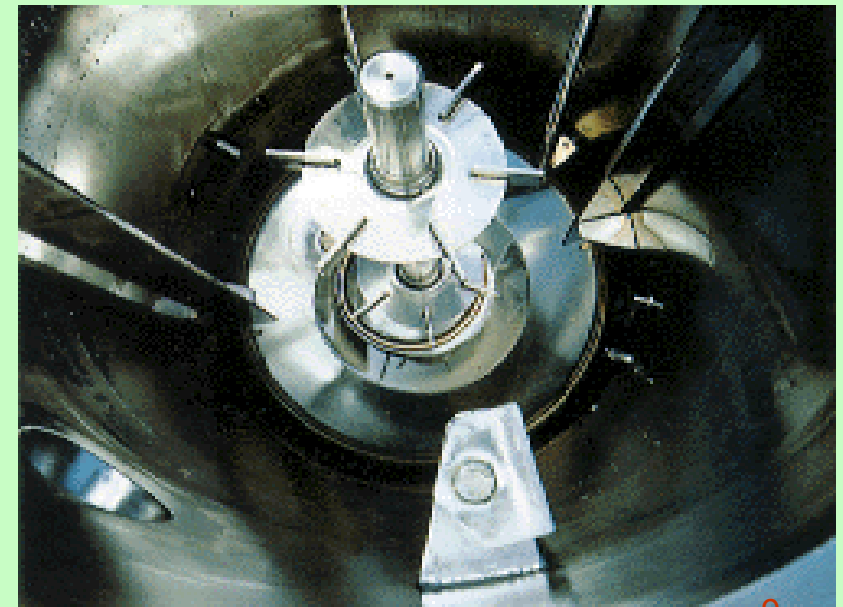
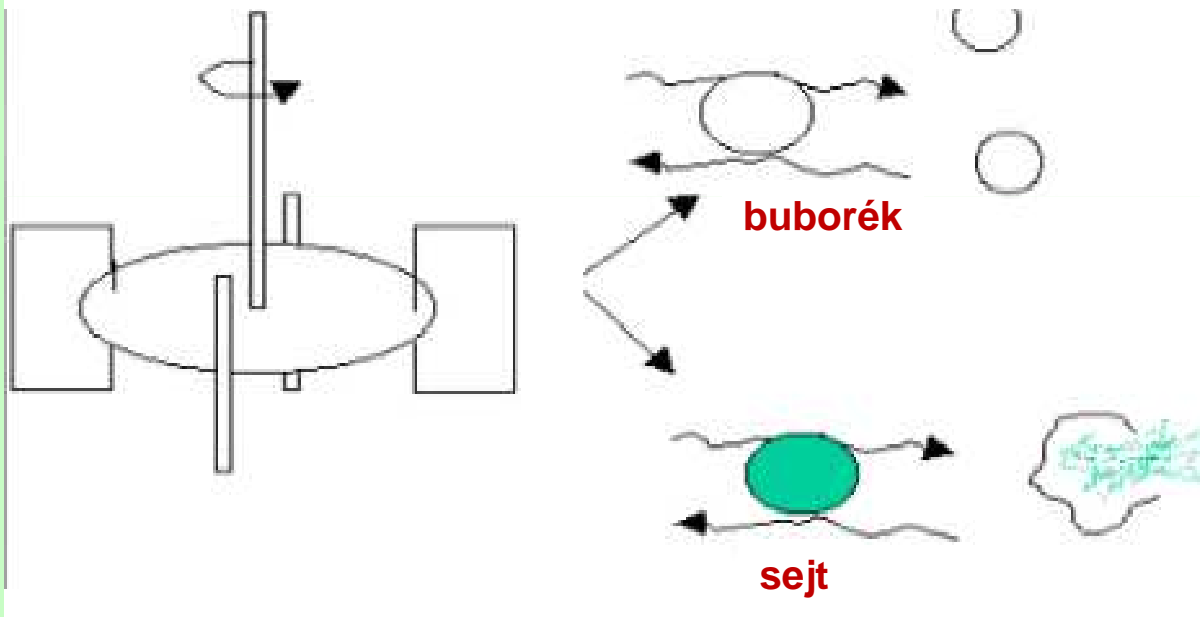
Chemineer BT-6

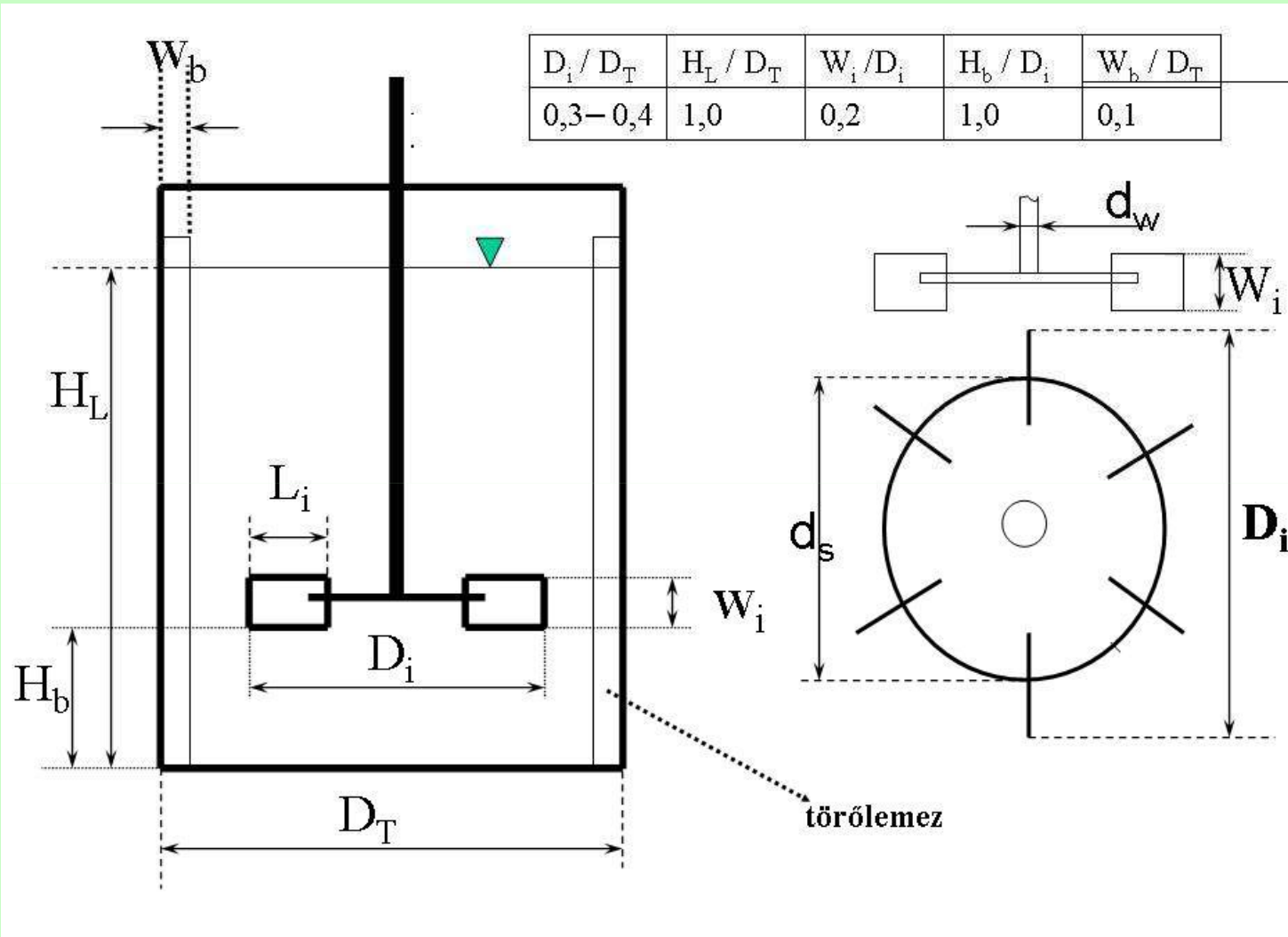

Rushton turbina

A Rushton turbina nagy nyíróerők kialakítására képes, amely kis buborékméreteket, ezen keresztül nagyobb víz-levegő felületet biztosít, de káros lehet az arra érzékeny sejtek esetében.

A kevert tankreaktor geometriája

Térfogat: 1 – 500 000 lit.
(emlős sejteknél kb. 20 000 lit.-ig)
Geometriai arányok
lényegesek a
levegőztetés és a
keverés szempontjából.
Pl. magasság : átmérő
arány 1:1-től, 6:1-ig.

Kevert tankreaktor folyt.

Levegőztetés kompresszorral (olaj és vízmentes), a térfogatáram mérése árammérővel. Levegő sterilizációja szűrővel. Bejuttatás levegőztető csövön, a cső végén egy nagyobb lyuk, több kis furat vagy szinterezett üveg

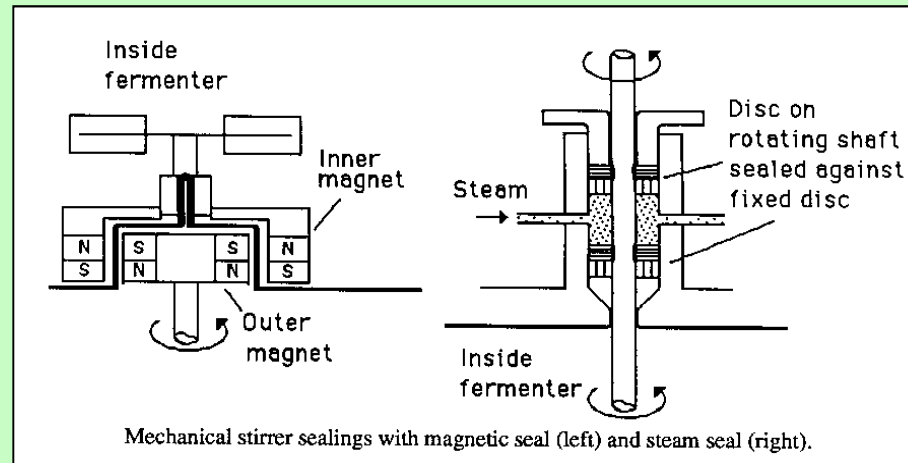
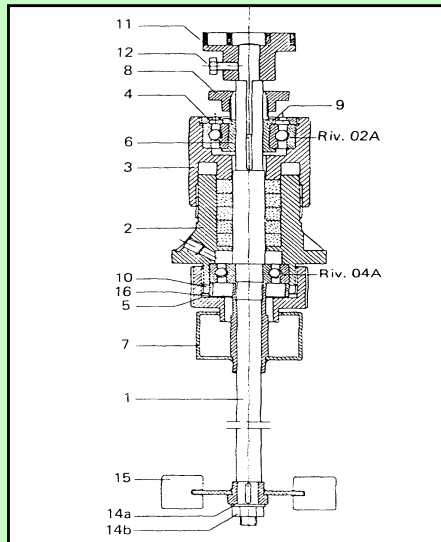
pH szabályozás: elektród erősítőhöz és szabályzó áramkörhöz kapcsolva. Sav v. lúg automatikusan adagolva szabályzási igény szerint.

Habzás elkerülése: habérzékelő szonda, felületaktív anyag (pl. szilikonolaj stb.) adagolása.

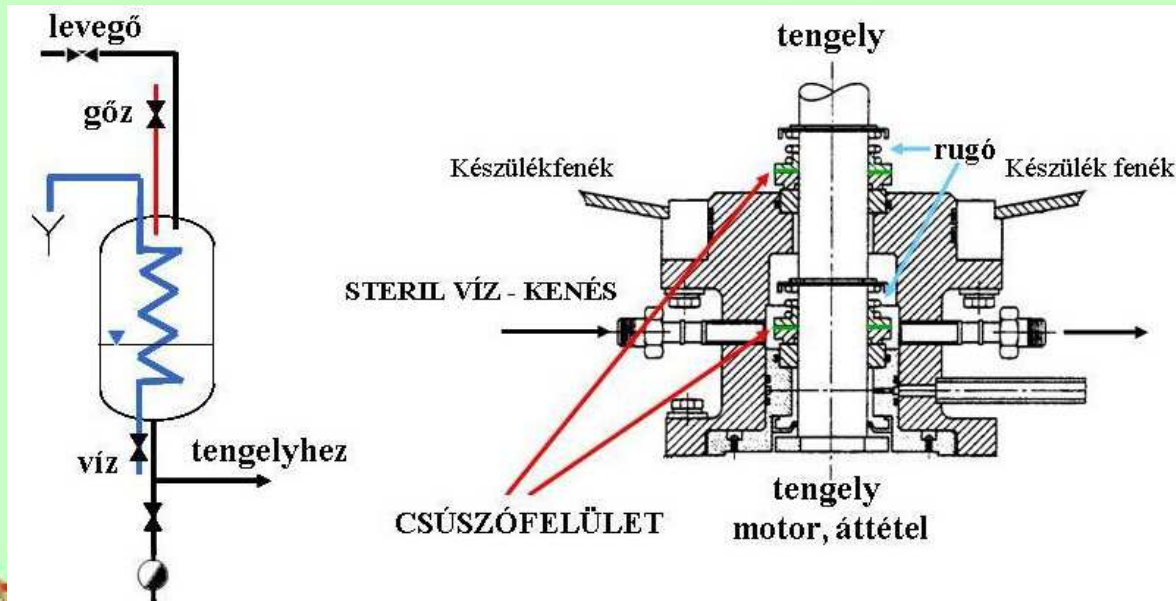
Csatlakozó nyílások: elektródák, adagolások, mintavétel, ürítés

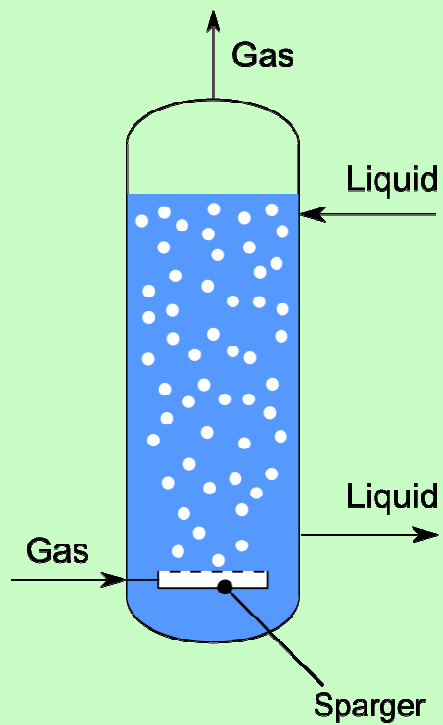
A sterilitás biztosítása a tengelyek mentén

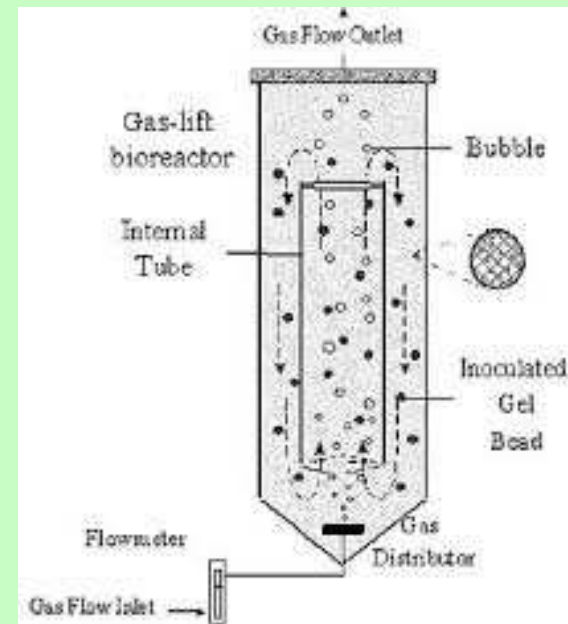
Csúszógyűrűs tömszelence – double mechanical sealing

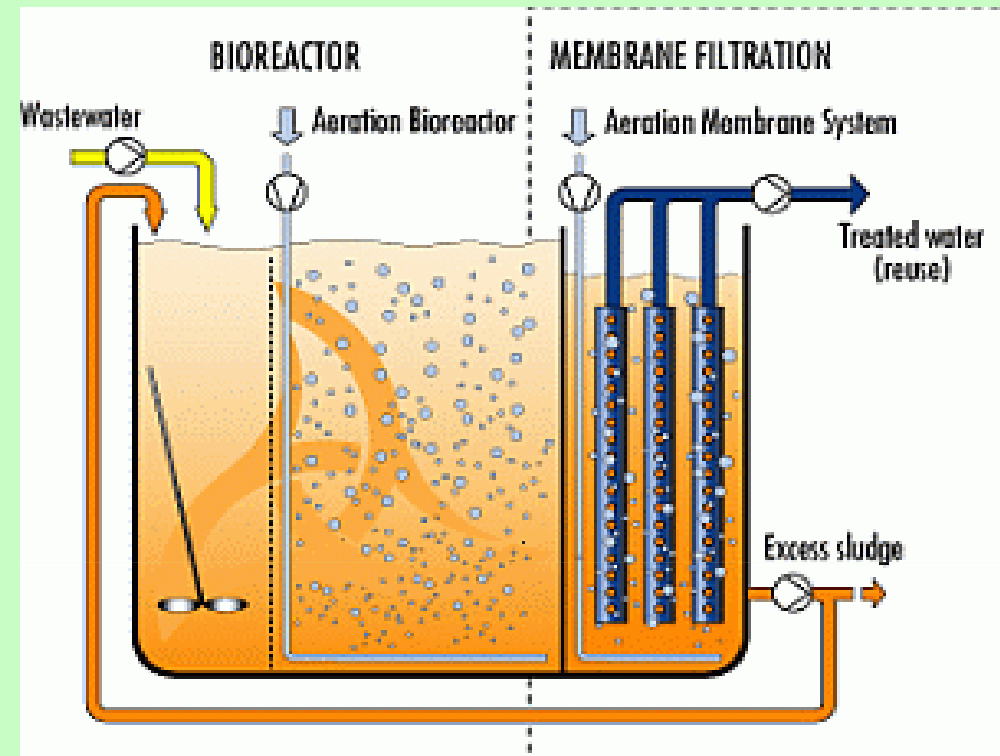
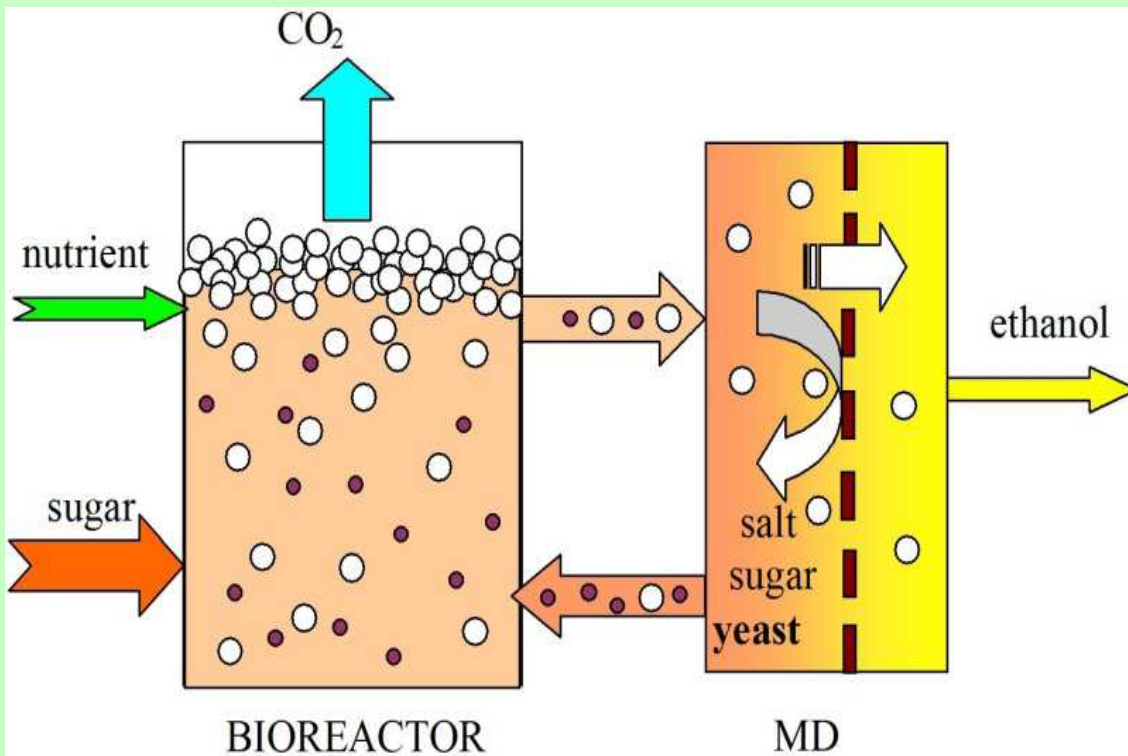
Buborék kolonna

Airlift bioreaktor

Membrán bioreaktor

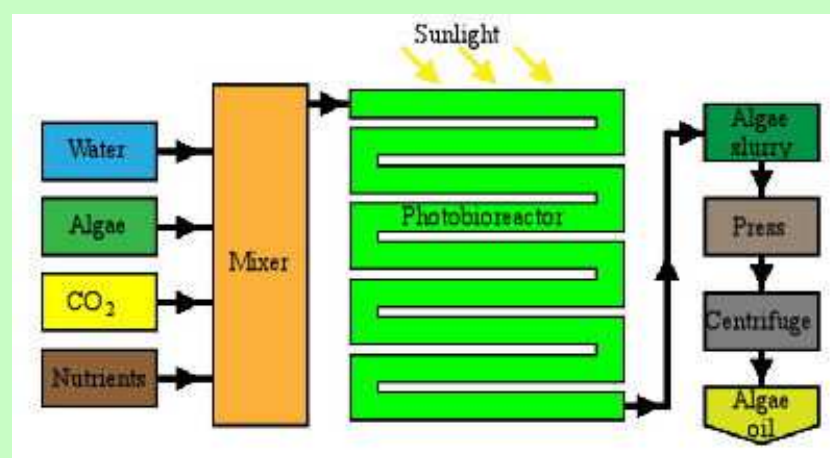

Alkohol termelés élesztővel

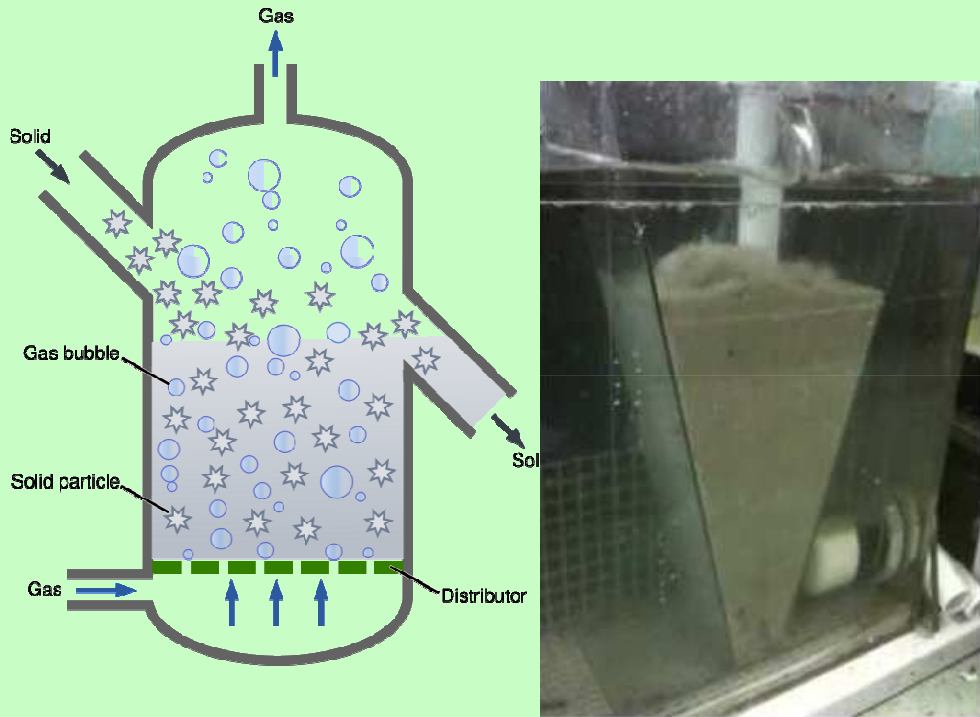
Olaj és gázipari szennyvíztisztítás

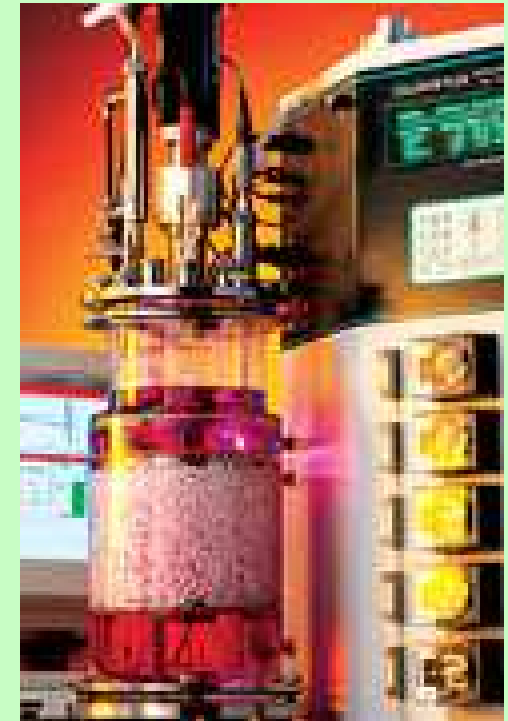
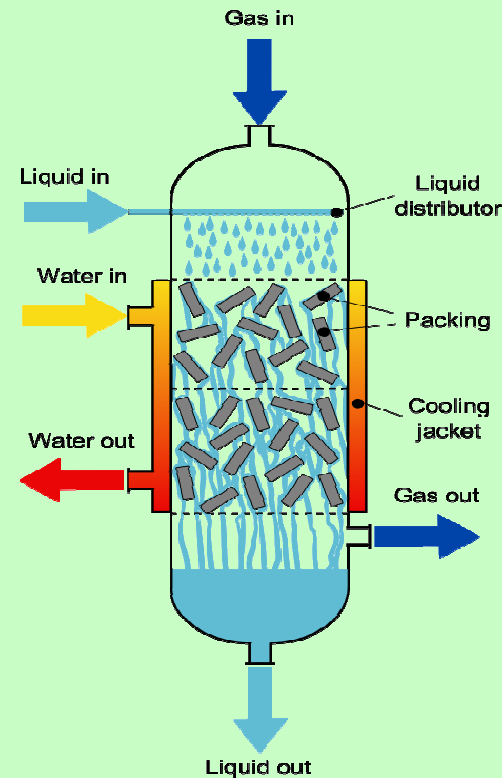
Foto-bioreaktor

Fluid ágyas bioreaktor (Fluid bed bioreactor)

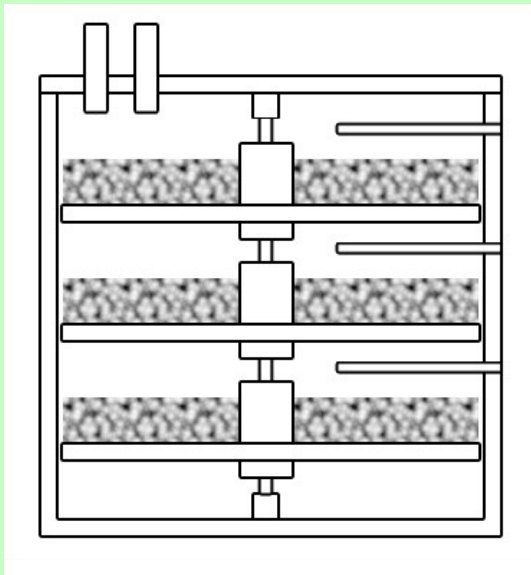

Töltött ágyas bioreaktor (Packed bed bioreactor)

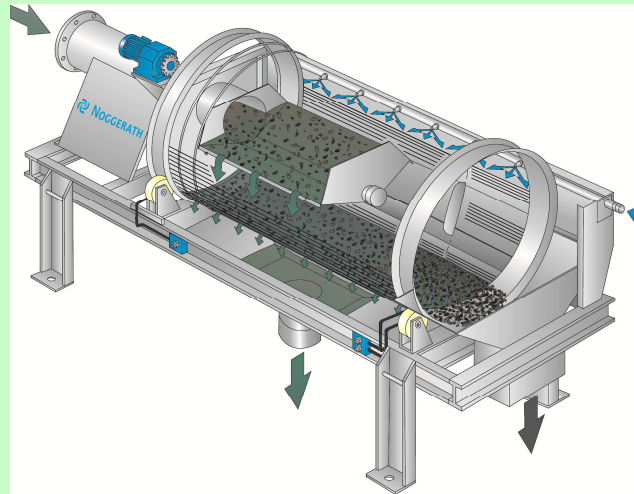

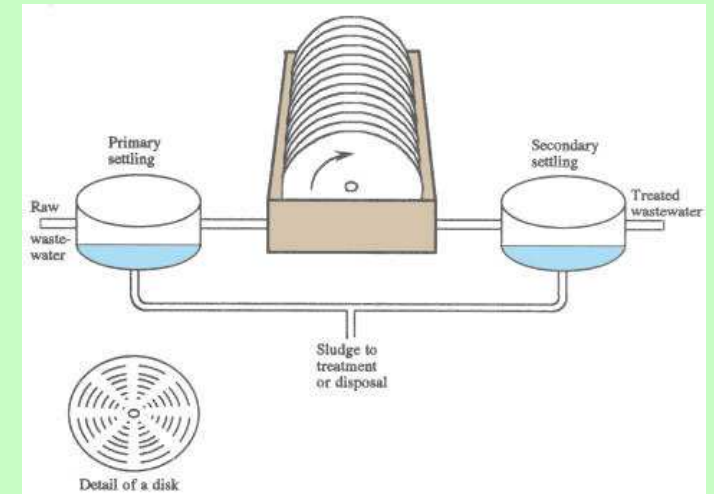
Tálcás bioreaktor

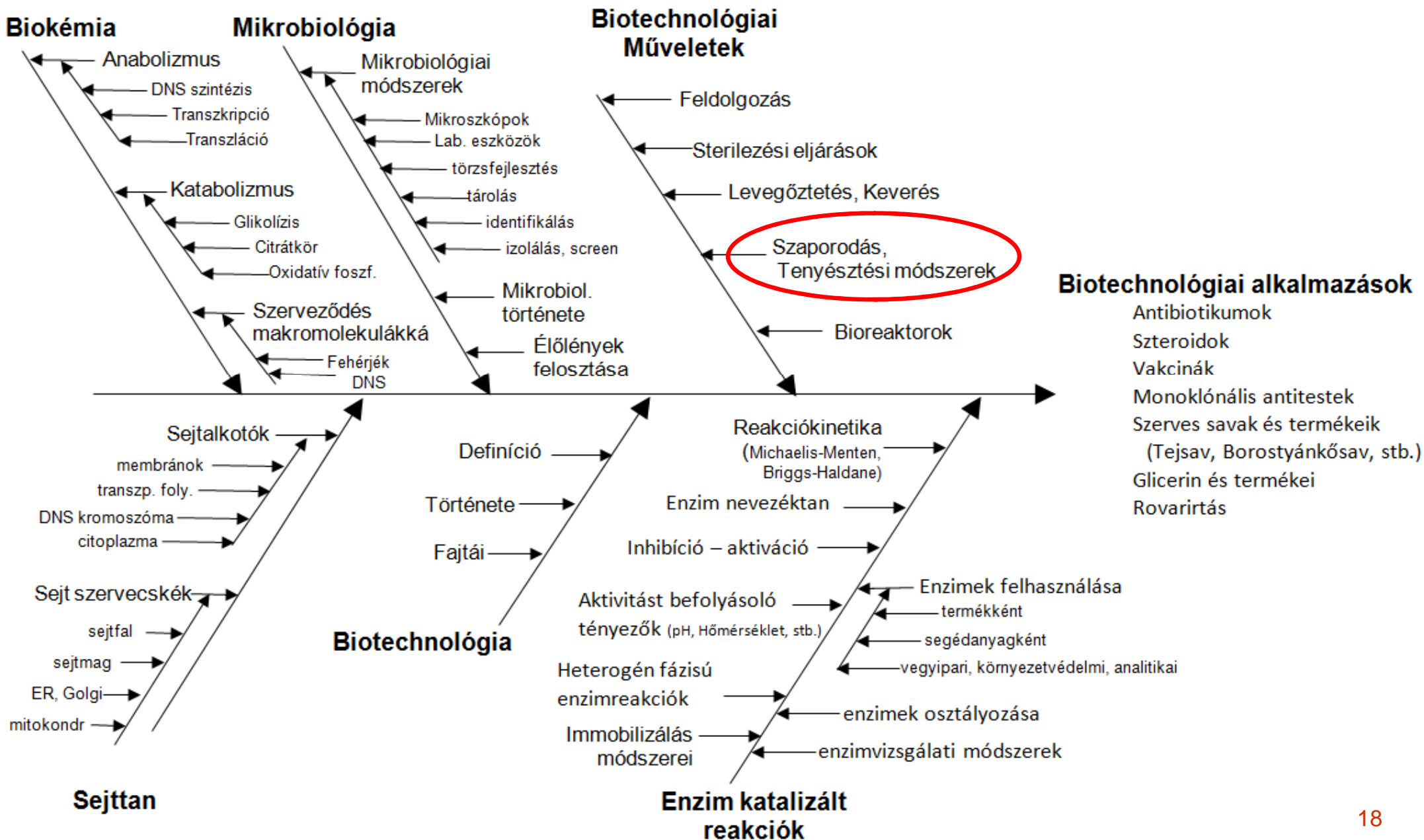
Forgódobos bior. Rotary drum bior,

Forgótárcsás bior. Rotary disc bior.

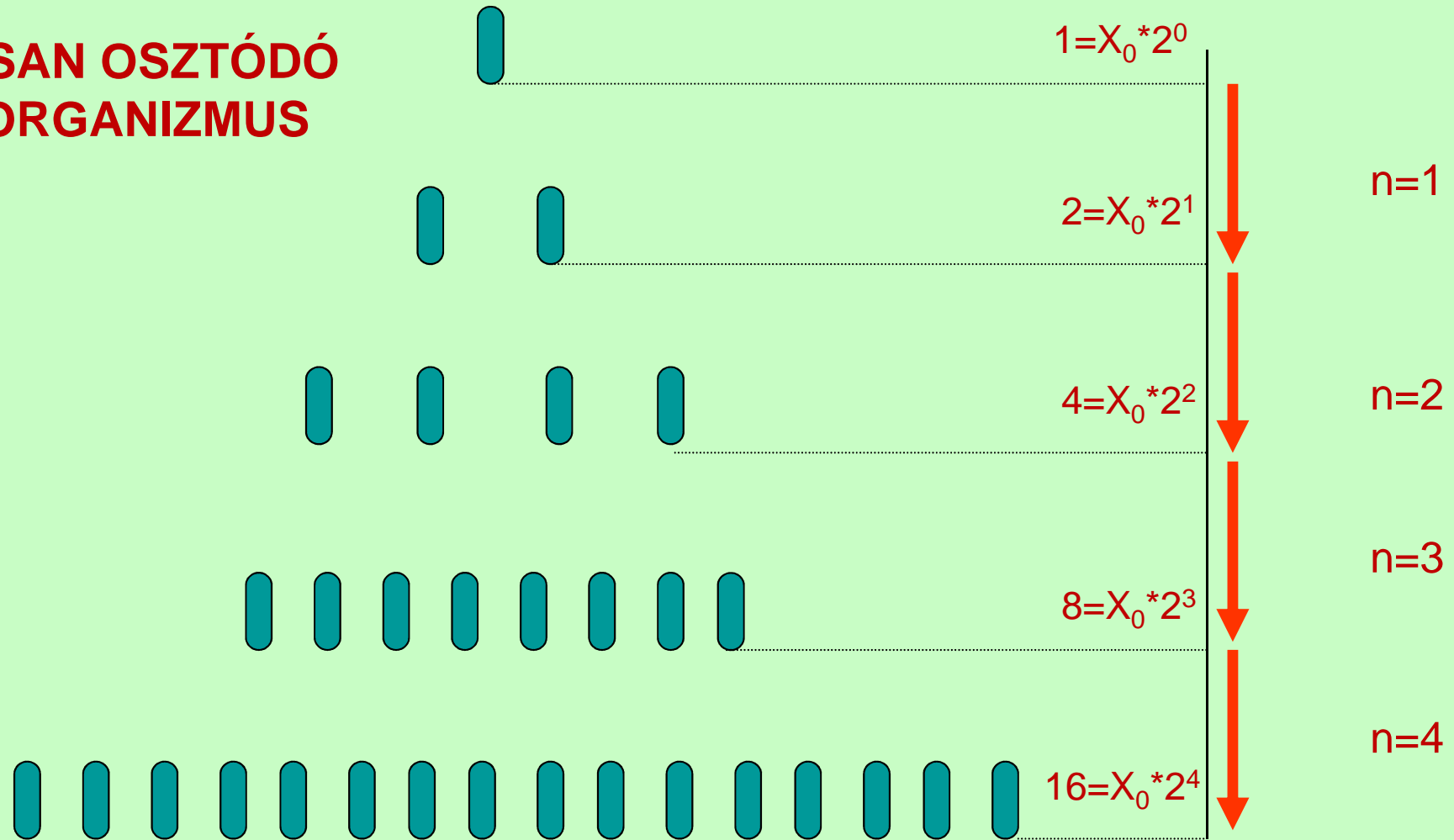

Itt járunk:

A mikroba szaporodás alapösszefüggései

**BINÁRISAN OSZTÓDÓ
MIKROORGANIZMUS**

·
·

n : a generációk száma
 $X = X_0 \cdot 2^n$

A mikroba szaporodás alapösszefüggései

$$n = \frac{t}{t_g}$$

a generációk száma

Generációs idő - doubling time
generation time

$$x = x_0 2^{\frac{t}{t_g}} = x_0 2^n$$

Sejtszám db/ml

N, x

Sejttömeg: sz.a.
mg/ml, g/l, kg/m³

$$\frac{dx}{dt} = \mu \cdot x$$

μ : fajlagos növekedési sebesség

MONOD, 1942

A mikroba szaporodás alapösszefüggései

$$\frac{dx}{dt} = \mu \cdot x$$

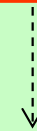

$$x = x_0 e^{\mu t}$$

$$\frac{dN}{dt} = v \cdot N$$

$$N = N_0 e^{vt}$$

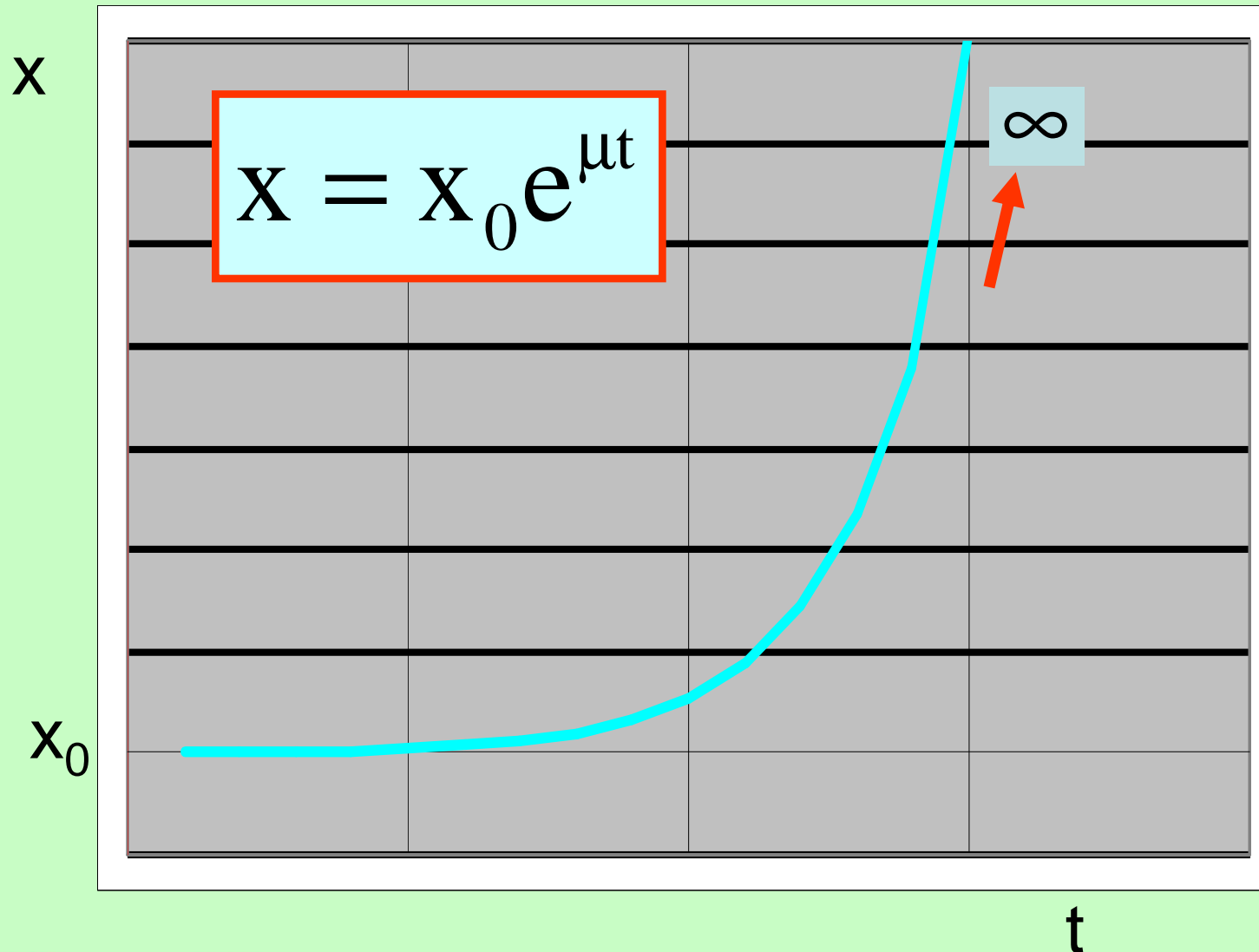
v : fajlagos szaporodási sebesség

μ és a generációs idő kapcsolata:

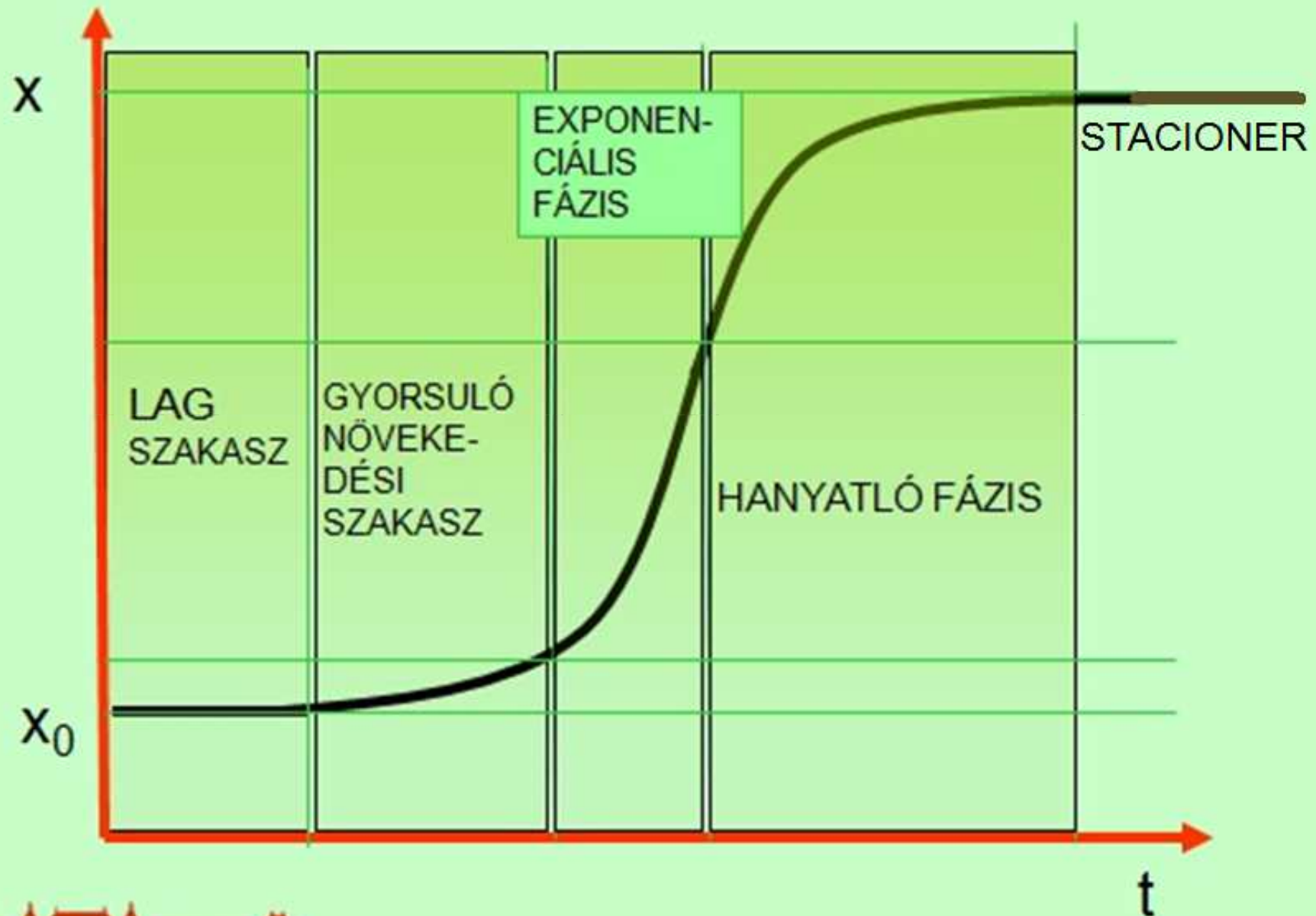
$$t_g = \frac{\ln 2}{\mu}$$

A mikroba szaporodás alapösszefüggései

A mikroba szaporodás alapösszefüggései

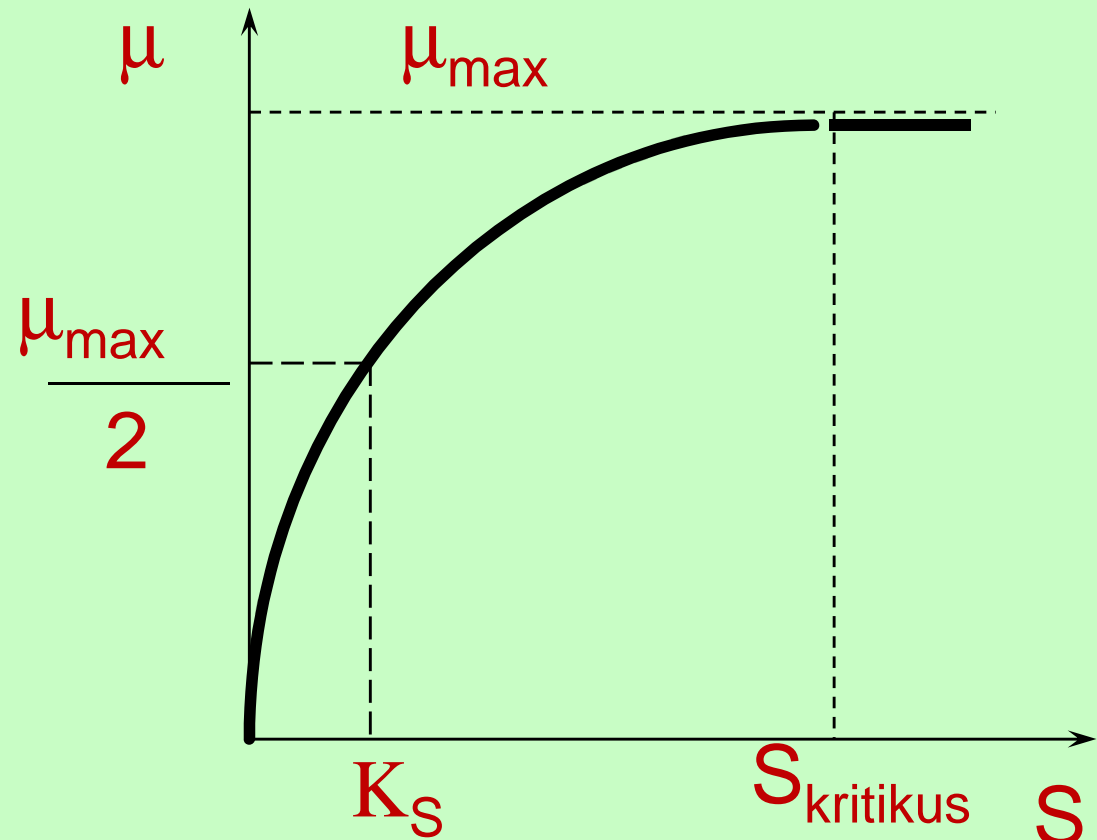
A mikroba szaporodás alapösszefüggései

Mi az oka a hanyatló fázisnak?

1. Tápanyag limitáció
2. Toxikus metabolit termék(ek)
3. Helyhiány

MONOD- modell

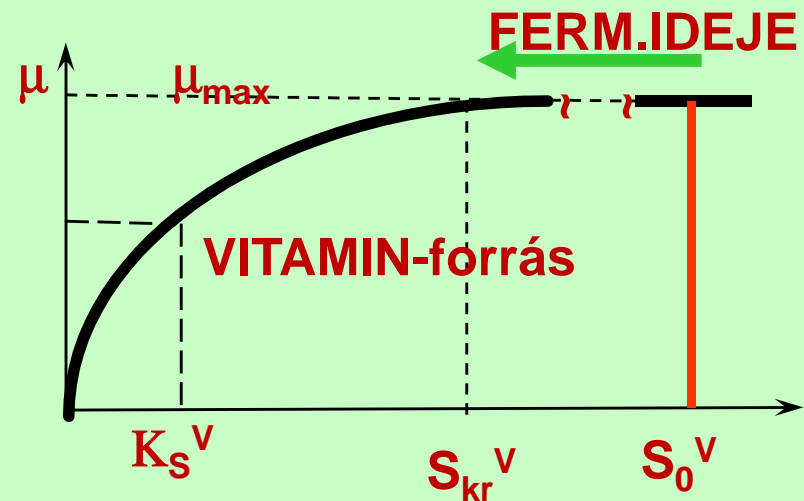
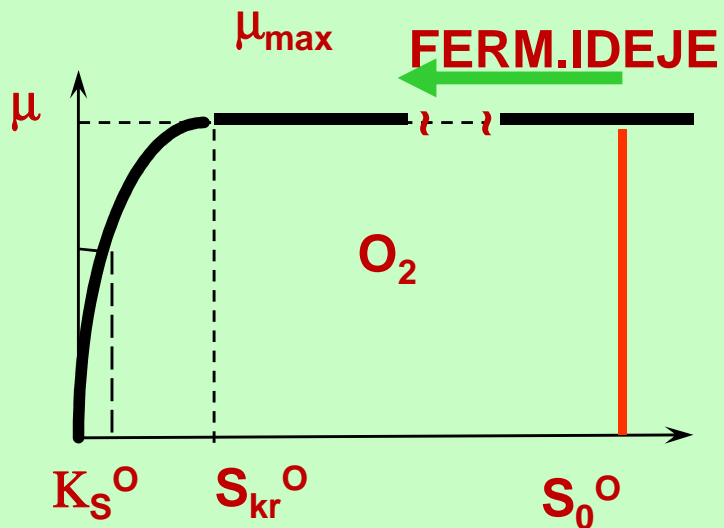
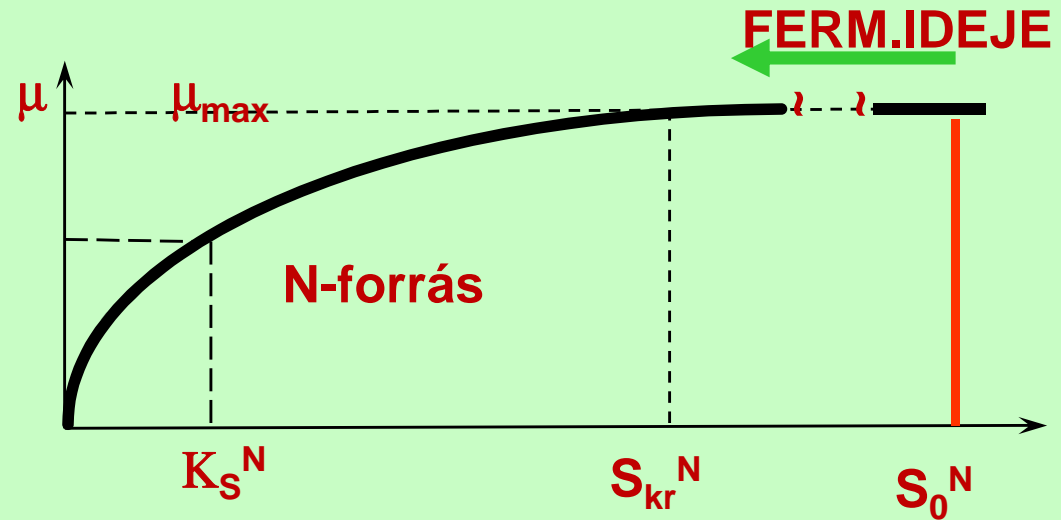
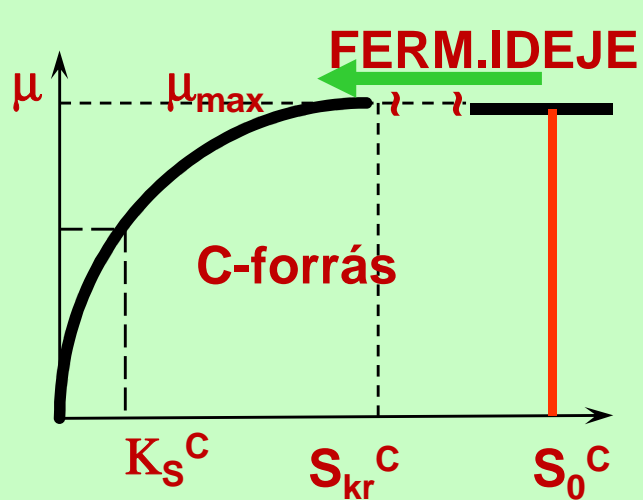
$$\mu = \mu_{\max} \frac{S}{K_S + S}$$

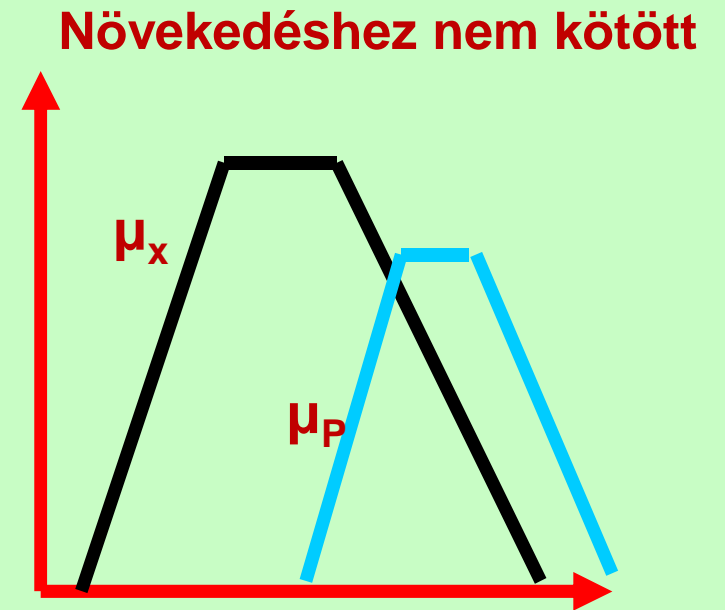
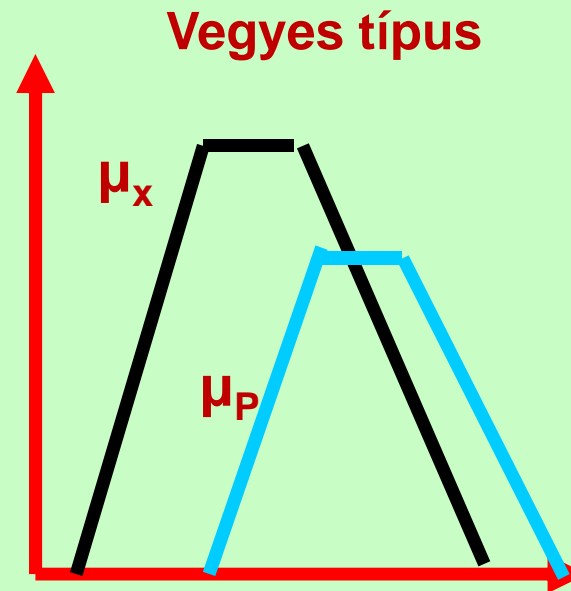
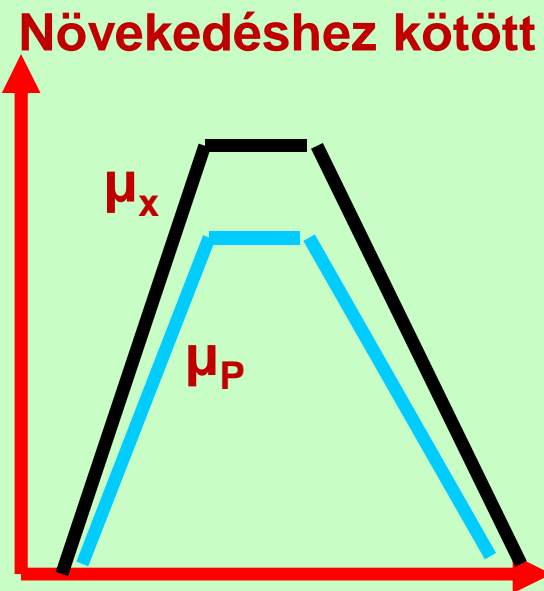
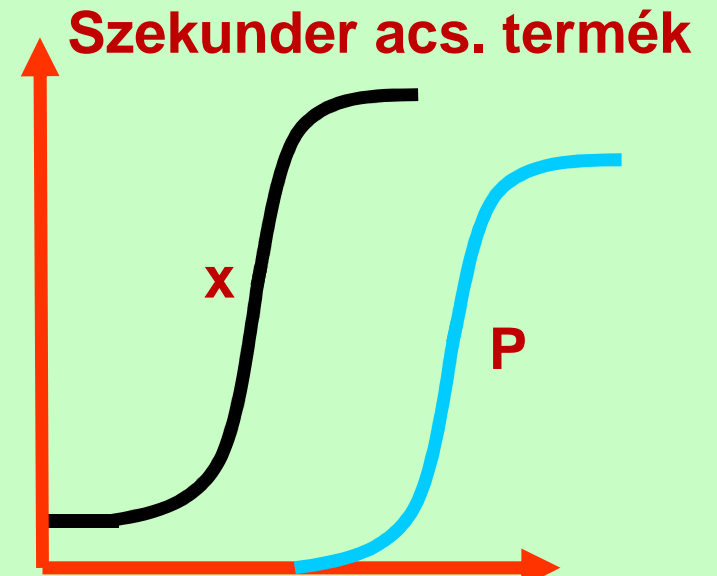
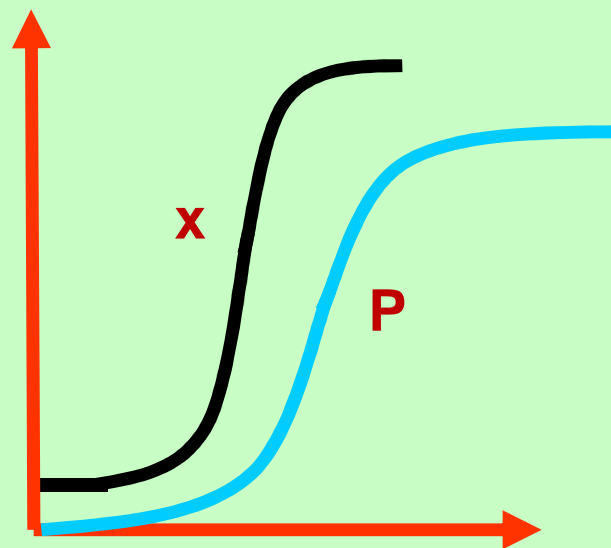
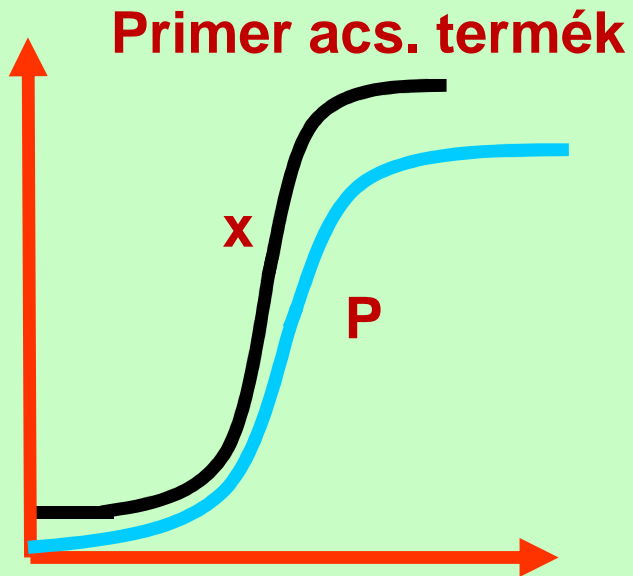

A mikrobaszaporodás alapösszefüggései

Melyik lesz a limitáló szubsztrát?

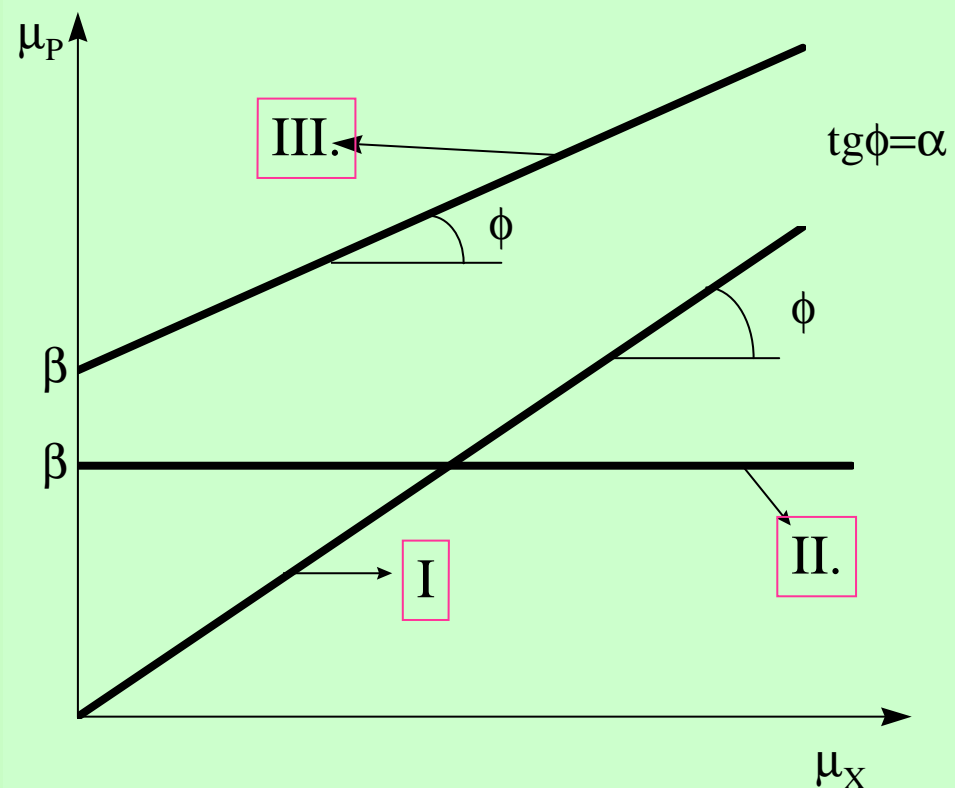
MONOD modell-család GAEDEN-féle termékképződési típusok

LUEDEKING – PIRET MODELL

$$r_P = \frac{dP}{dt} = \alpha \frac{dx}{dt} + \beta x$$

$$\frac{1}{x} \frac{dP}{dt} = \mu_P = \alpha \mu_x + \beta$$

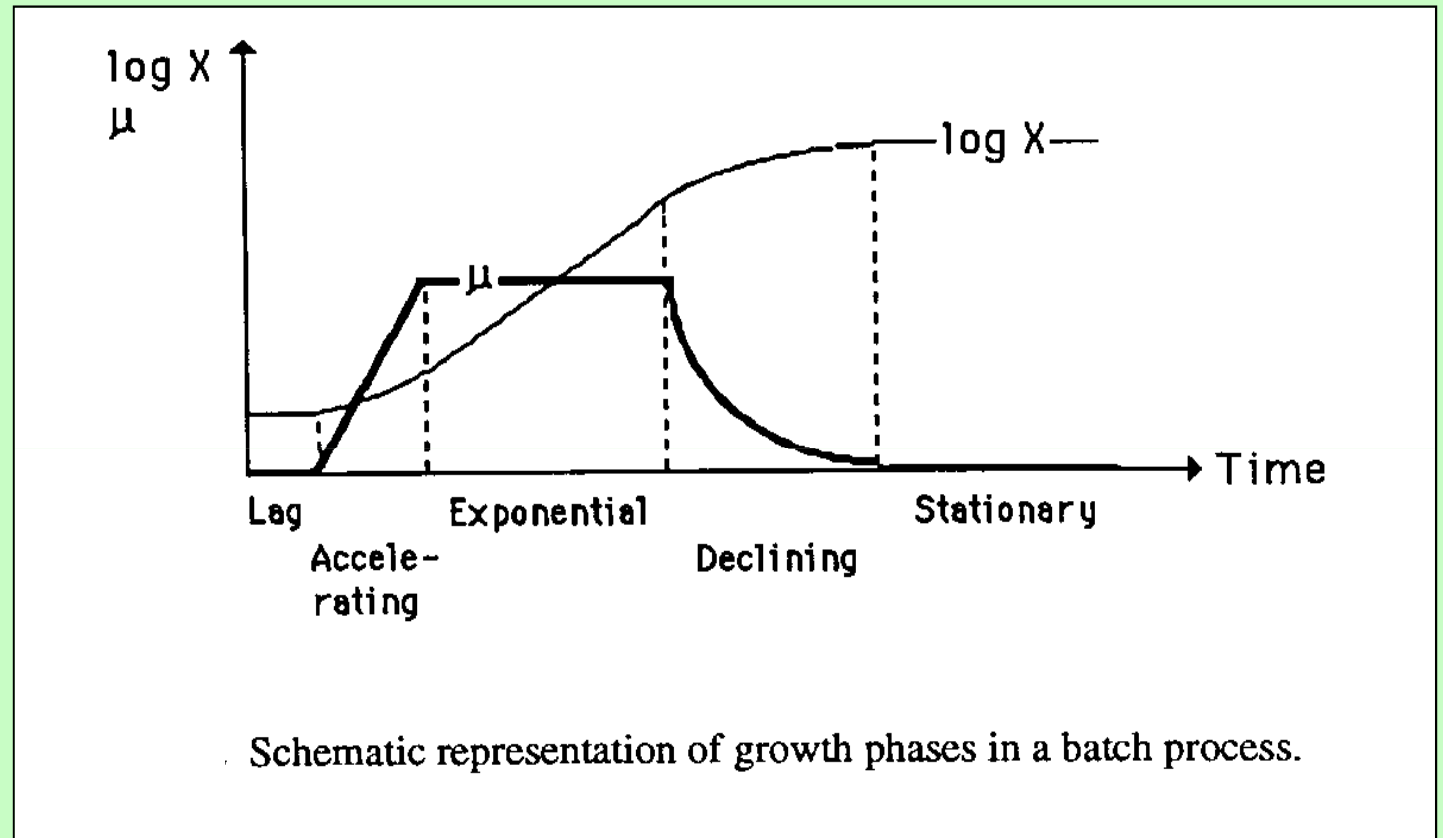
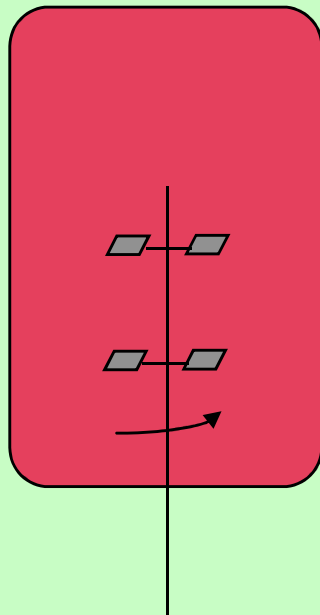

- I:** $\alpha > 0$ és $\beta = 0$ növekedéshez kötött termékképződés
- II:** $\alpha = 0$ és $\beta > 0$ növekedéshez nem kötött termékképződés
- III:** $\alpha > 0$ és $\beta > 0$ vegyes típusú fermentáció.

Tenyésztési módszerek: Sejtek szakaszos tenyésztése

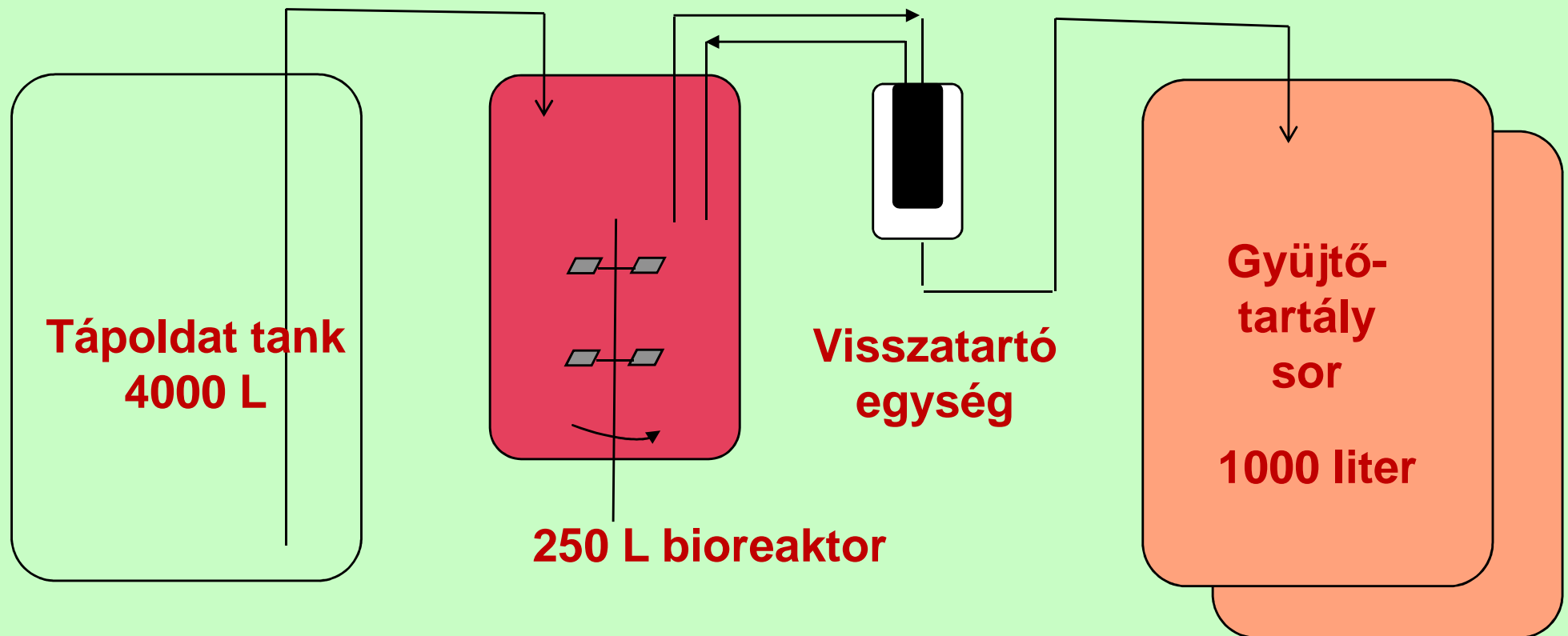
Kevert tankreaktor szubmerz tenyésztés

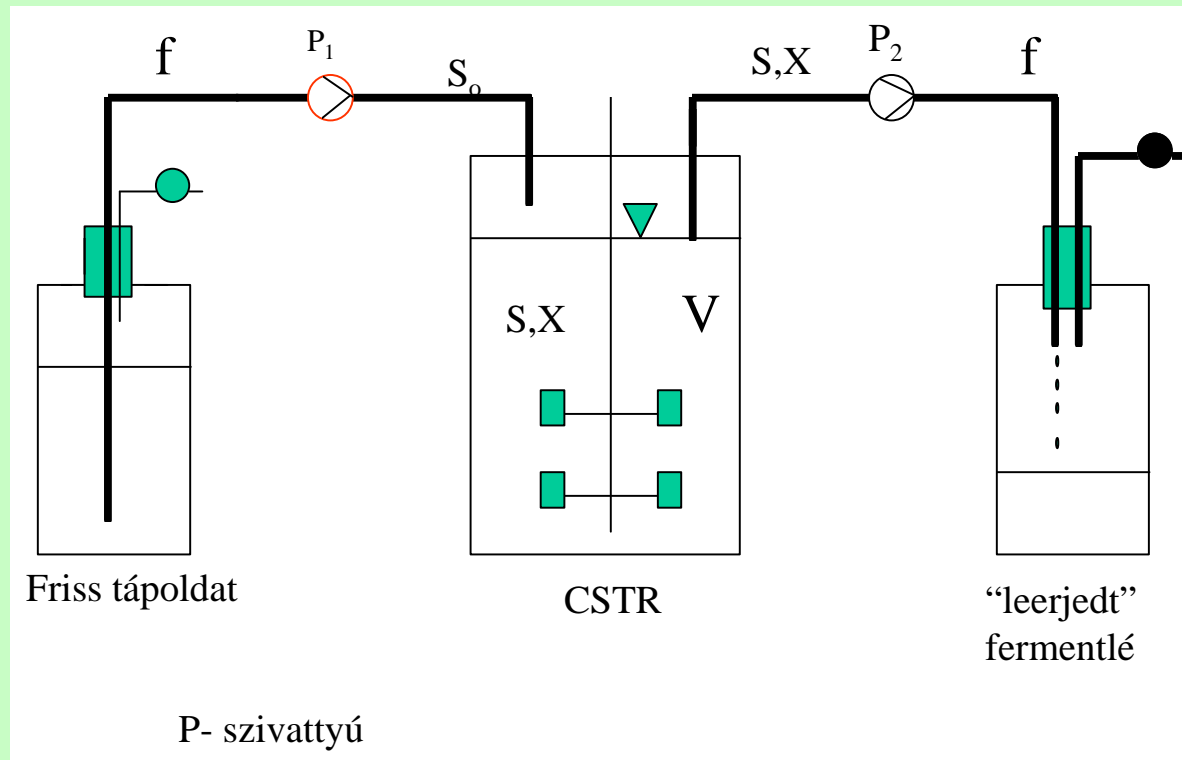
Tenyésztési módszerek: Folyamatos tenyésztés

Kevert tank reaktorban szubmerz tenyésztés folyamatos átfolyással, sejtviisszatartással, vagy sejt és termék viisszatartással.

Higítási sebesség: 0.6 - 2.0 / nap

Folyamatos tenyésztés

$$\frac{f}{V} = D$$

D: higítási sebesség

sejttömeg:

$$V \frac{dx}{dt} = V \left(\frac{dx}{dt} \right)_{\text{növekedés}} - f \cdot x$$

$$\frac{dx}{ds} = Y$$

Y: hozamkonstans

i-edik szubsztrát:

$$V \frac{dS_i}{dt} = f(S_{i,0} - S_i) - \frac{1}{Y_{x/S_i}} \left(\frac{dx}{dt} \right)_{\text{növekedés}}$$

Folyamatos tenyésztés

Az előző két egyenletet osszuk el V-vel:

Egy limitáló szubsztrát esetében:

$$\frac{dx}{dt} = \mu x - Dx = (\mu - D)x = \left(\mu_{\max} \frac{S}{K_S + S} - D \right) x$$

$$\frac{dS}{dt} = D(S_0 - S) - \frac{\mu x}{Y}$$

Az állandósult állapot szükséges és elégséges feltétele:

$$\frac{dx}{dt} = 0 \quad \text{és} \quad \frac{dS}{dt} = 0$$

$$\mu = D$$

$$D = \mu_{\max} \frac{S}{K_S + S} \quad \text{illetve} \quad \bar{S} = \frac{K_S D}{\mu_{\max} - D}$$

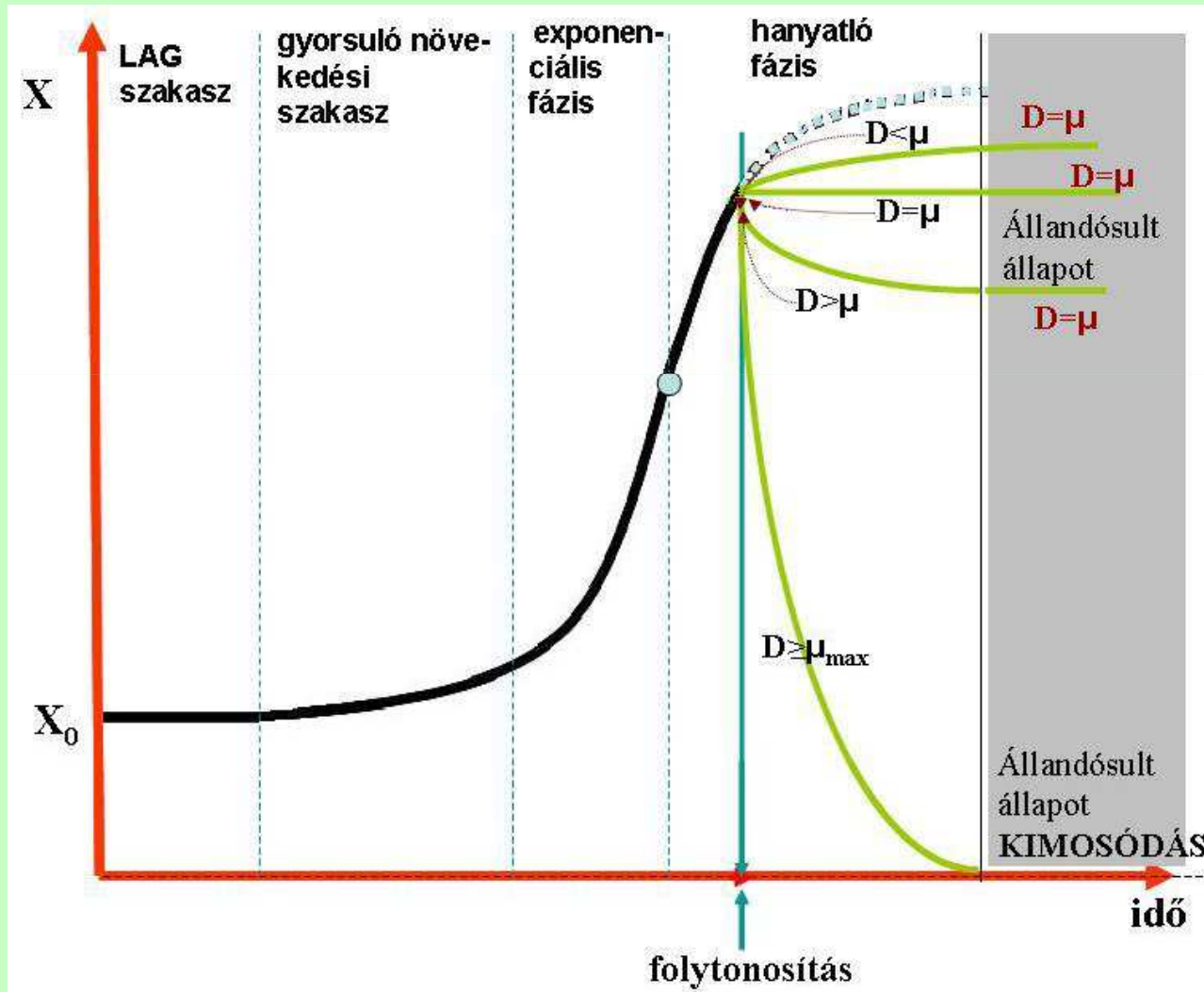
$$D(S_0 - \bar{S}) = \frac{\mu x}{Y} \quad \bar{x} = Y(S_0 - \bar{S}) = Y \left(S_0 - \frac{K_S D}{\mu_{\max} - D} \right)$$

Folytonos fermentáció

Tranziens viselkedés

Indulás szakaszosról, áttérés a folytonosra

**Mindig csak
itt üzemelhet!**

A rátáplálásos (Fed-batch) tenyésztés

A hanyatló fázis meghosszabbításaként értelmezhetjük a fed batch technikát, állandó, változó vagy periódikus módon friss tápanyago(ka)t adagolunk a rendszerbe, elvétel nincs, állandóan növekvő térfogat.

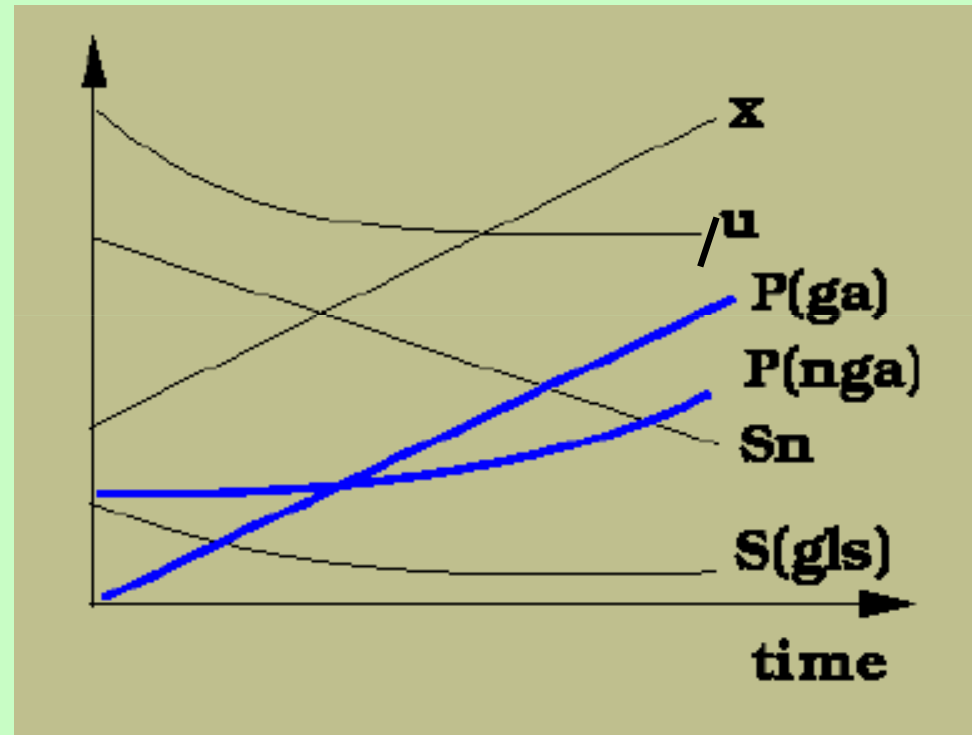
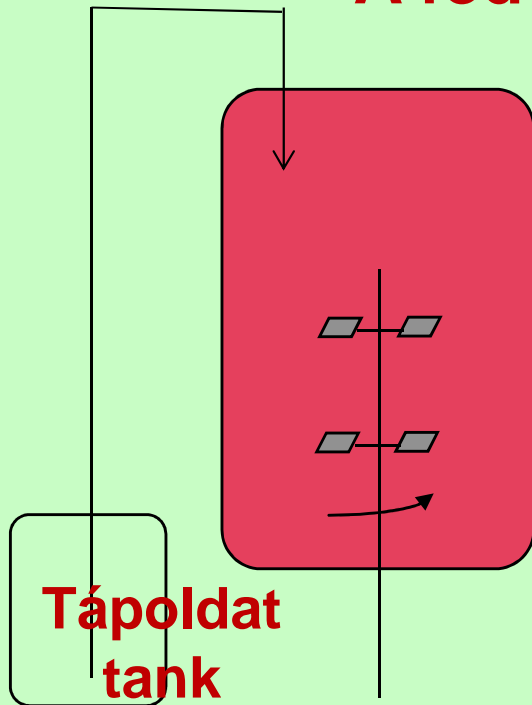
alacsony állandó szintű S koncentráció (pl. élesztőfermentációban, glükóz represszió elkerülése),

magas állandó S koncentráció (pl. citromsav fermentációban)

prekurzor folyamatos adagolása (pl. penicillin gyártásban fenilecetsav, v. triptofán gyártásban indol)

A fed-batch tenyésztés növekedési görbéje

Sejtkoncentráció

Fajlagos növ. sebesség

Termékképz. növ. kötött

Termékképz. növ. független

Nem-limitáló szubsztrát

Limitáló szubsztrát

A rátáplálásos tenyésztés leírása

Változás = Bevitel - Hígítás + Termelés + Fogyasztás

$$\frac{dX}{dt} = -\frac{F}{V}X + \mu X$$

$$\frac{dS}{dt} = \frac{F}{V}S_i - \frac{F}{V}S - q_s X$$

Növ. kötött
termékképződés

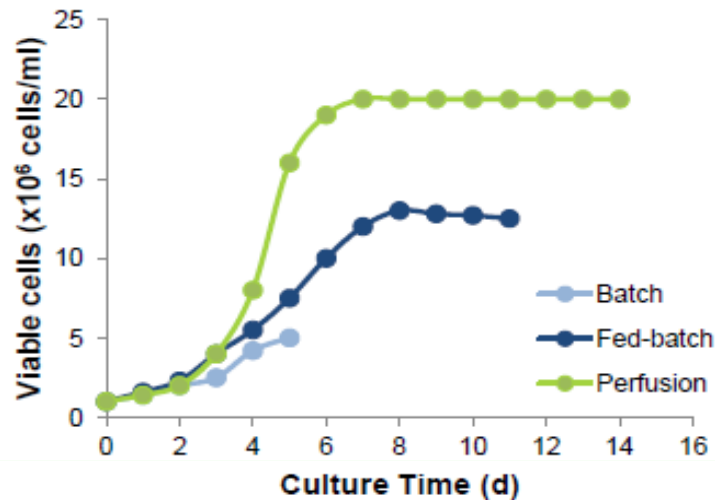
$$\frac{dP}{dt} = -\frac{F}{V}P + q_p X$$

X	sejttömeg
t	idő
F	szubsztrát betáplálás sebessége [tömeg szubsztrát/(térfogat.idő)]
V	térfogat
μ	a fajlagos növ. sebesség [idő⁻¹]
P	termék tömege
S	szubsztrát tömege
q_p	fajlagos termékképződési sebesség [tömeg termék/(tömeg sejt . idő)]
r_p	termékképződési sebesség [tömeg termék/(térfogat . idő)]
q_s	fajlagos szubsztrátfogyasztási sebesség [tömeg szubsztrát/(tömeg sejt . idő)]

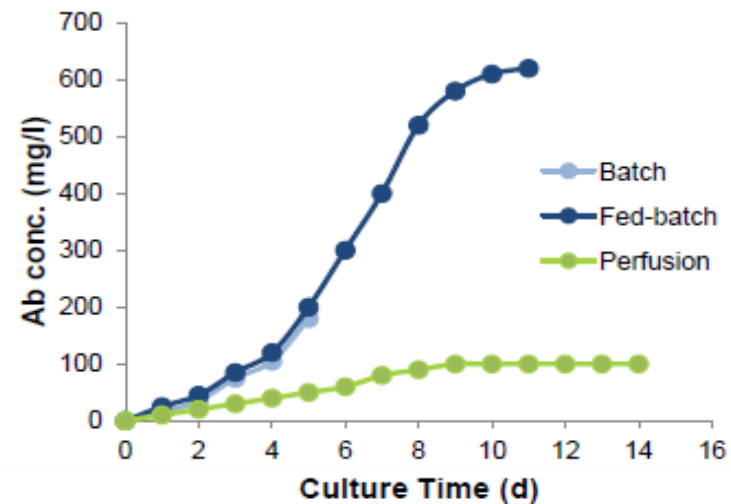

A tenyésztési technológiák összehasonlítása

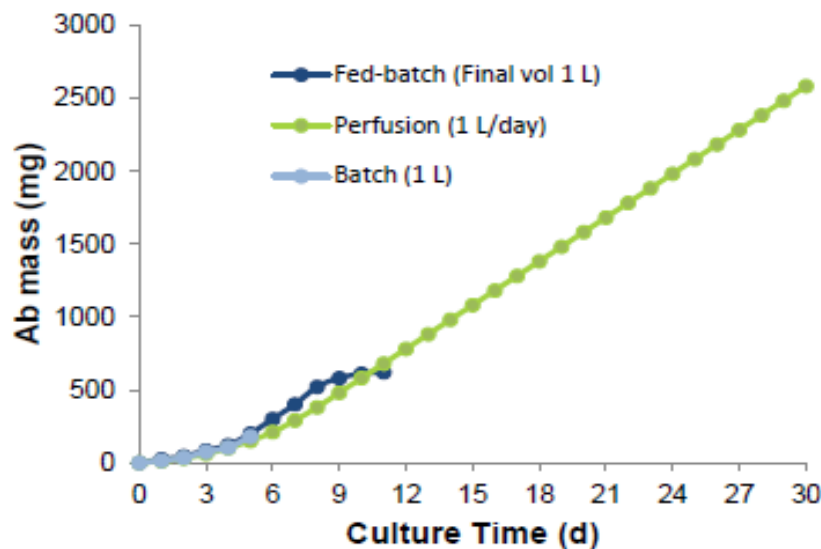
Number of Viable Cells

Antibody Titre

Product Mass

Perfusion : 2600 mg
Fed-Batch : 620 mg
Batch : 180 mg

A fermentációs eljárások optimalizálása

Táptalaj összetevők (inokulum, fő táptalaj)

Oxigénellátás (keverés, buborékoltatás)

Hőmérséklet

pH

Inokulum (oltótenyészet) mennyisége

Inokulum kora

Tenyésztés ideje

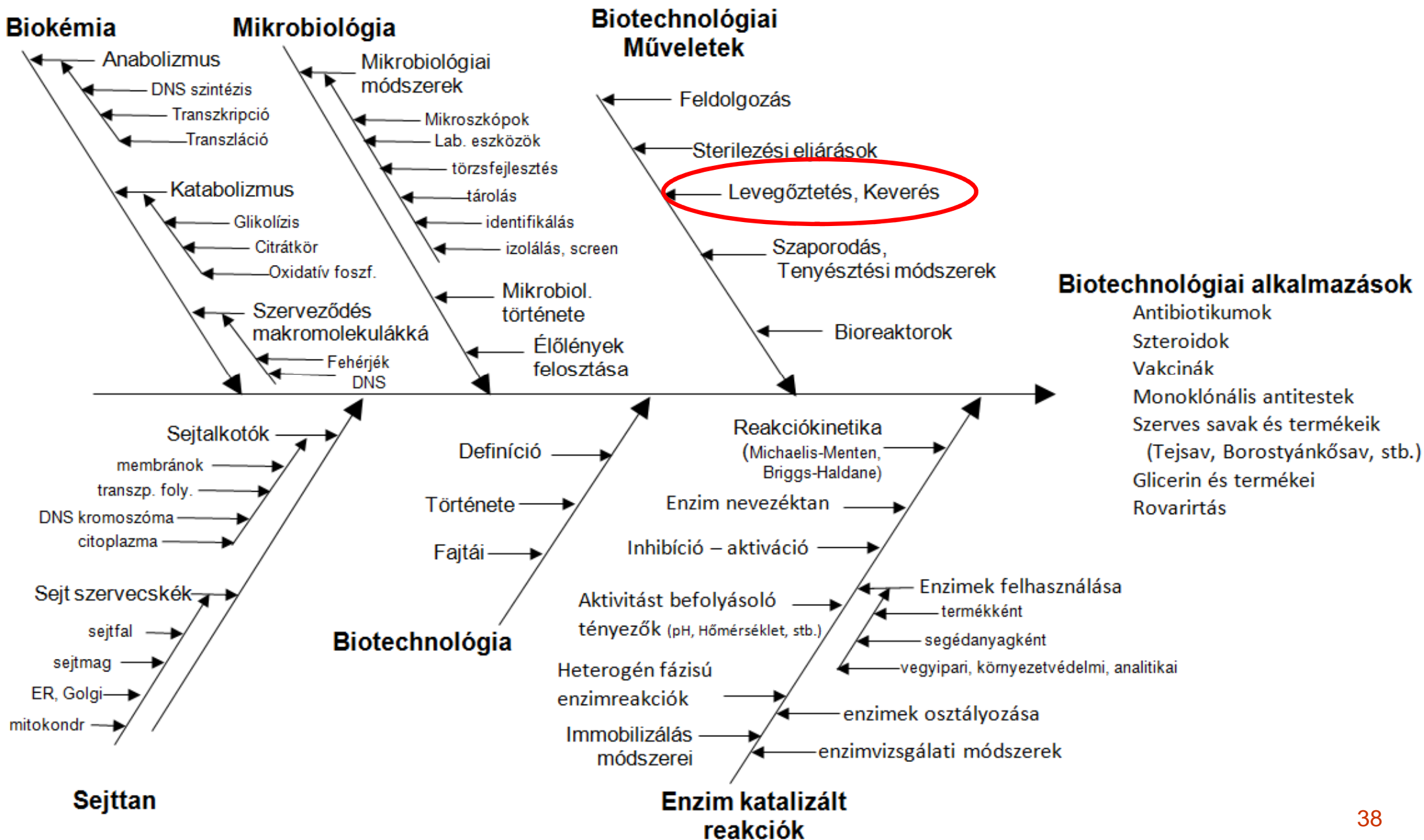
Indukció (ha van) időpontja

Betáplálás ideje és sebessége

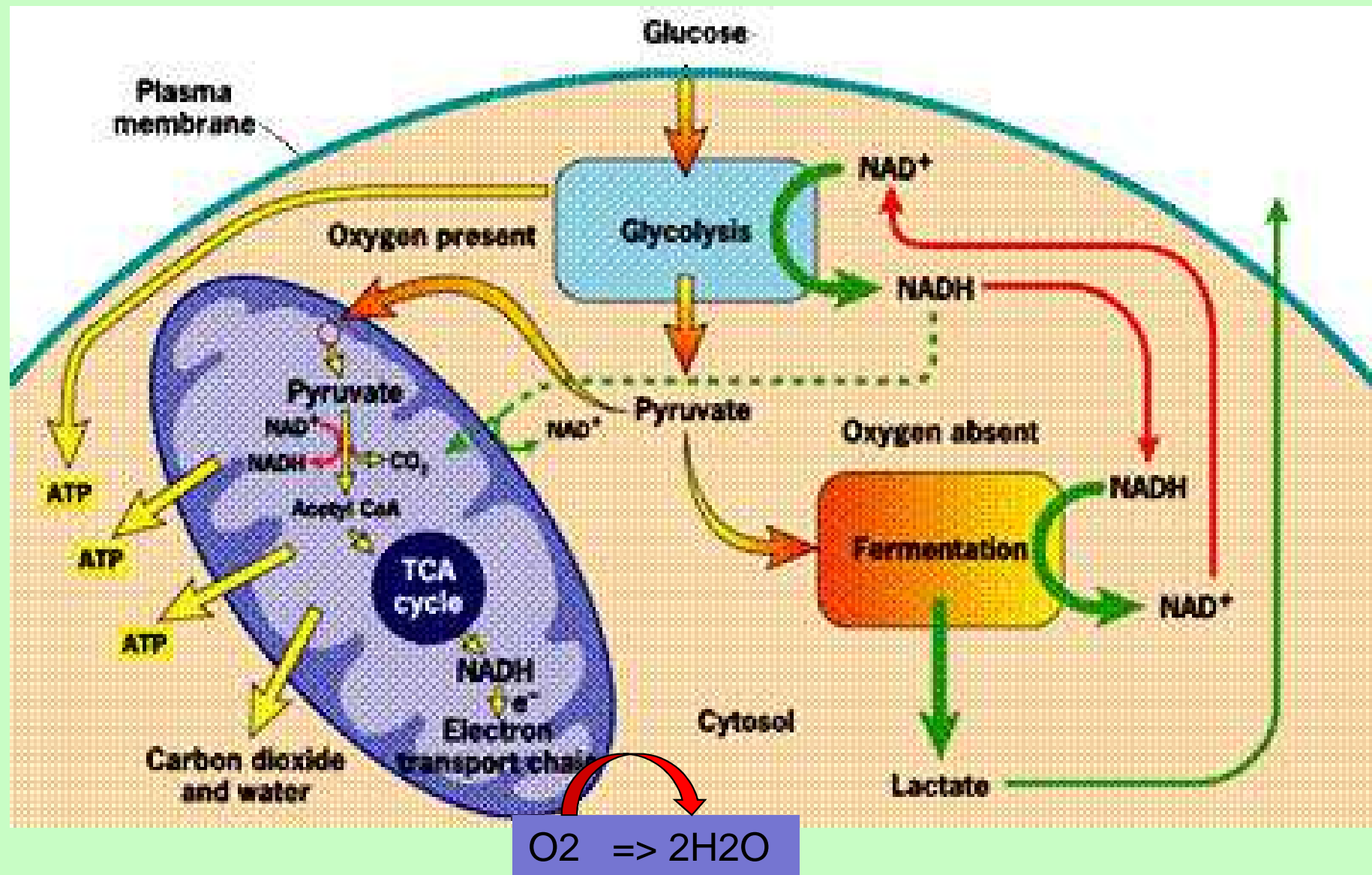
Fermentor felépítése

Itt járunk:

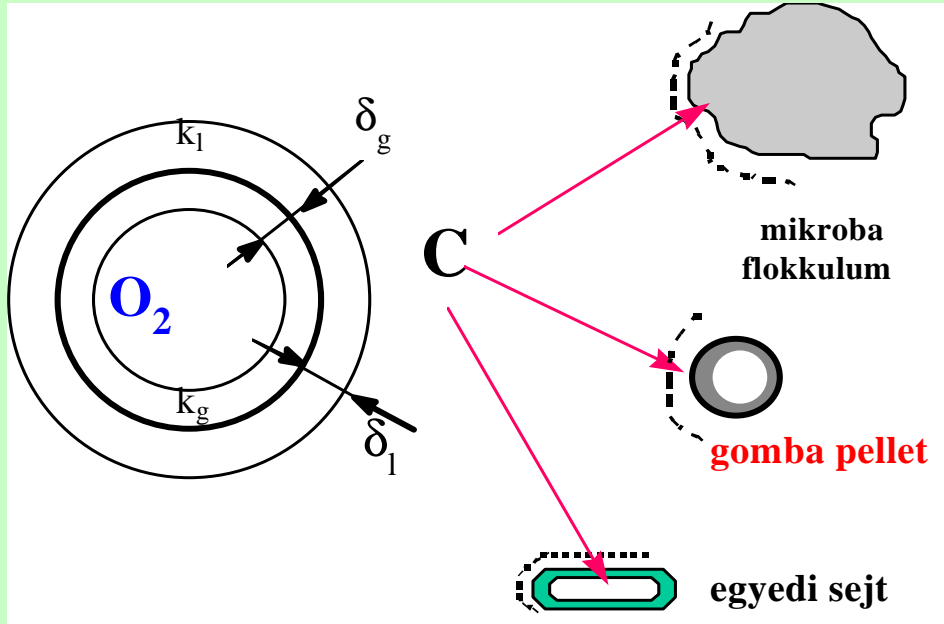

Az oxigén felhasználása eukarióta sejtben

Oxigénellátás fermentációban

O₂ alacsony oldhatóságú a vízben → Folyamatos O₂ betáplálás kell

Az oxigén útjának leglassabb lépése a gázfázisból a folyadékfázisba való átmenet.

$$\frac{dc}{dt} = \underbrace{K_L a (c^* - c)}_{\text{bevitel (OTR)}} - \underbrace{qx}_{\text{fogyasztás}}$$

K_L – az eredő folyadékololdali tömegátadási tényező [cm.s⁻¹],

a – térfogategységre jutó anyagátadási felület [cm².cm⁻³= cm⁻¹],

K_L a – eredő folyadékololdali (térfogati) oxigénabszorpció együttható[h⁻¹],

C* – telítési oxigénkoncentráció (mg/dm³),

C – az aktuális oldott oxigén-koncentráció (mg/dm³).

Oxigénigény és levegőztetés

Az oxigén is lehet limitáló szubsztrát

A mikrobák oxigénigényét két módon lehet megadni:

1. légzési sebesség = $\frac{dc}{dt}$ [mmol O₂/ dm³.h],
[kg O₂/ m³ .h]

2. fajlagos légzési sebesség $Q = \frac{1}{x} \frac{dc}{dt}$ [h⁻¹]

$$\frac{dx}{dt} = \mu_{\max} \frac{c}{K_{O_2} + c} x$$

$$Y_o = \frac{\Delta x}{\Delta c}$$

$$Y_o = - \frac{\frac{dx}{dt}}{\frac{dc}{dt}}$$

Oxigénigény és levegőztetés

$$\frac{dc}{dt} = -\frac{1}{Y_o} \frac{dx}{dt} = -\frac{1}{Y_o} \mu_{\max} \frac{c}{K_{O_2} + c} x$$

$$Q = \frac{1}{x} \frac{dc}{dt} = -\frac{1}{Y_o} \mu_{\max} \frac{c}{K_{O_2} + c}$$

$$Q \cong Q_{\max}$$

$\mu_{\max}$ – fajlagos növekedési sebesség

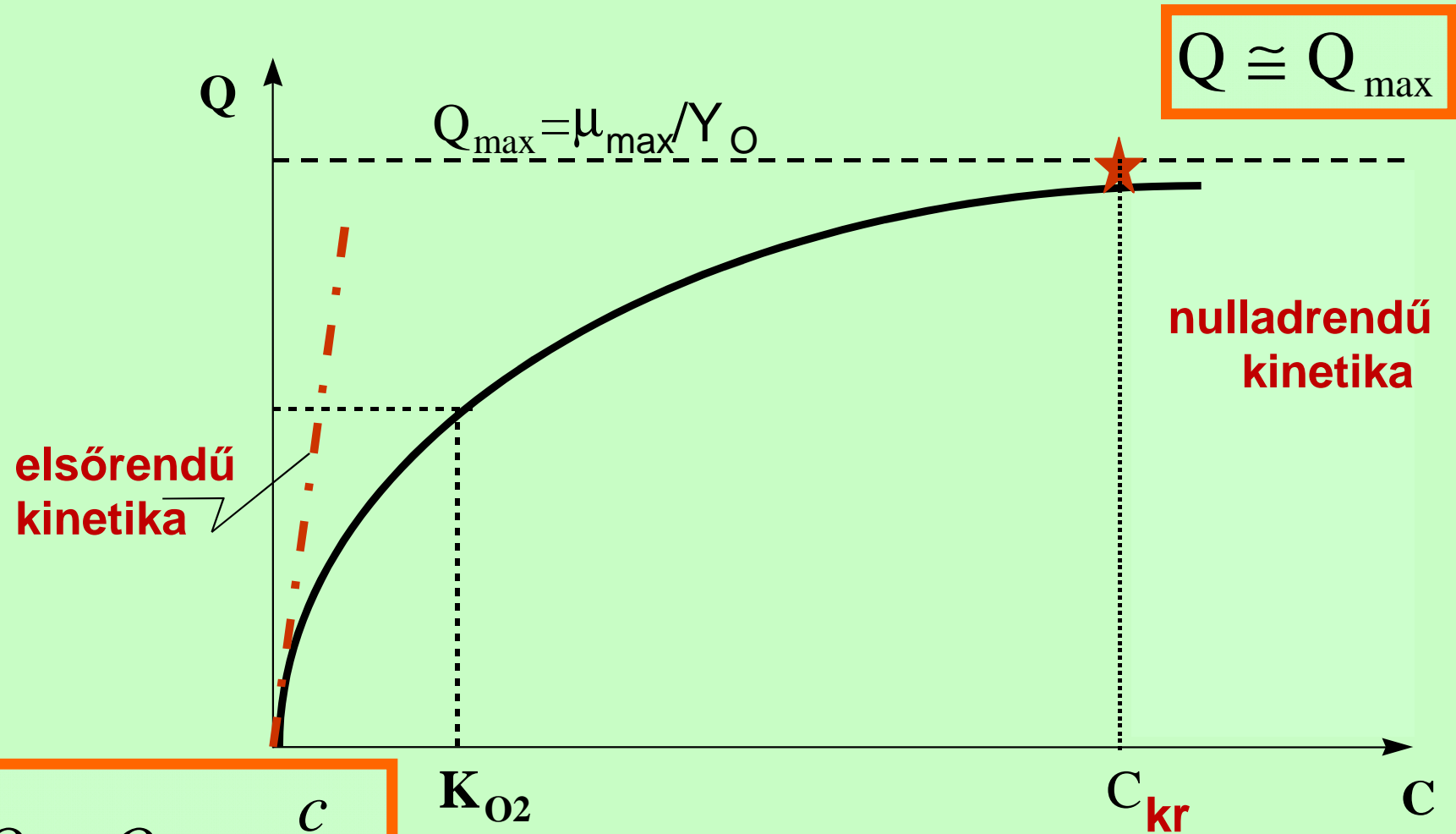
Y_o – eredő oxigénhozam (az elnevezés kissé zavaró, hiszen itt nem oxigén-előállításról van szó); jobb az oxigénre vonatkozó eredő hozam kifejezés)

$Q_{\max}$ – maximális fajlagos oxigénigény vagy maximális fajlagos légzési sebesség

K_{O_2} – oxigénre vonatkozó szubsztráttelítési állandó (Monod-modell)

Oxigénigény és levegőztetés

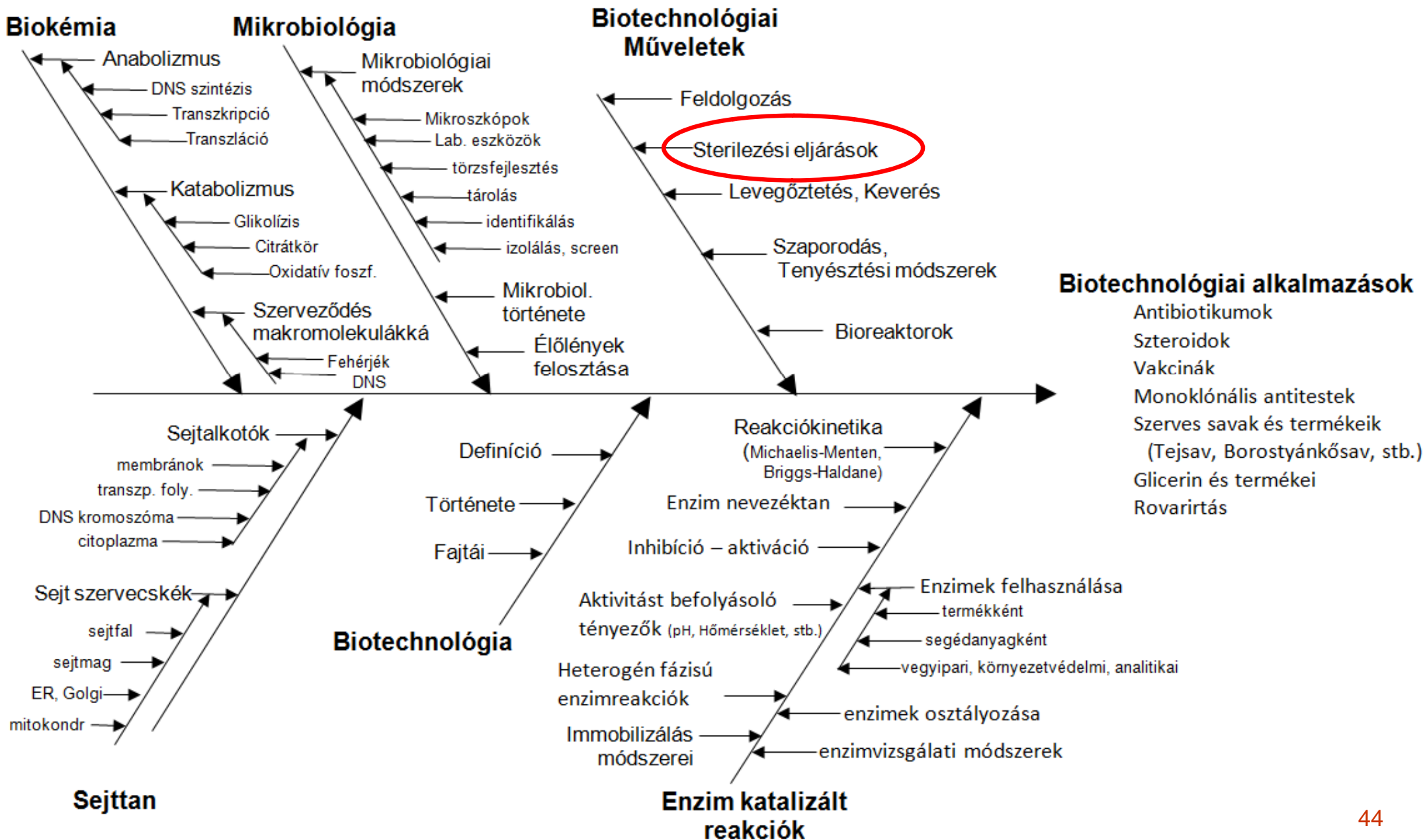

$$Q \cong Q_{max} \frac{c}{K_{O_2}}$$

C_{kr} – kritikus oldott oxigén koncentráció

Itt járunk:

Sterilezés

A sterilezés alkalmazásának céljai:

- **Annak biztosítására, hogy az eljárás csak és kizárólag a kívánt mikroorganizmussal zajlik le, így kerülve el a hozamcsökkenést és a versengést a szubsztrátért**
- **A környezet szennyezésének elkerülésére**
- **A végső termék lebontásának elkerülésére, pl. idegen mikrobákból származó enzimekkel**
- **A végső termék beszennyezésének elkerülése pl. lázkeltő pirogén anyagokkal.**

A sterilizálás végrehajtása

- Idegen szervezetek fizikai eltávolítása (szűrés, centrifugálás)
- hővel
- sugárzással
- Kémiai anyagokkal
- Extrém paraméterek alkalmazásával pl. pH, toxikus vegyszerek, hőmérséklet

Az előlés mechanizmusa

hő (protein, DNA, RNA; fontos a víz jelenléte v. hiánya)

sugárzás

- UV (pyrimidine dimerek keletkezése),
- gamma-sugárzás, Röntgen sugárzás (DNA feldarabolás és/vagy peroxidok és szabad gyökök keletkezése)
- vegyi anyagok (oxidáló és alkiláló hatás, de gyakran karcinogén hatás is)

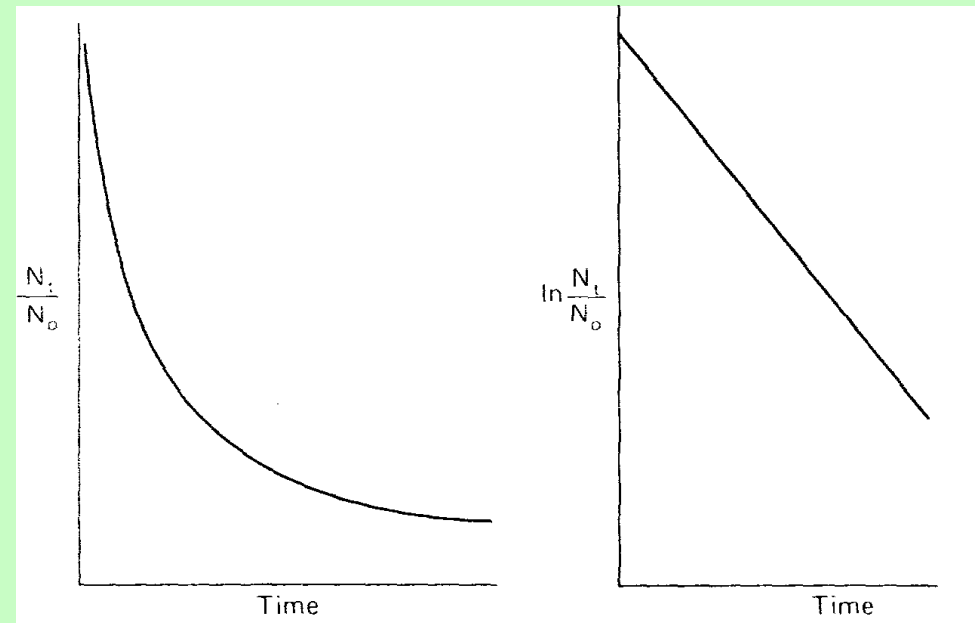
A hősterilizálás kinetikája

$$\frac{dx}{dt} = \mu x \rightarrow -\frac{dN}{dt} = kN \rightarrow -\frac{dN}{N} = kdt$$

integrálás

$$\frac{N_t}{N_0} = e^{-kt} \rightarrow \ln \frac{N_t}{N_0} = -kt$$

x	sejttömeg
t	idő
μ	a fajlagos növ. sebesség [idő⁻¹]
N	abszolút sejtszám
k	hőpusztulási sebesség

A hősterilizálás gyakorlati kivitelezése

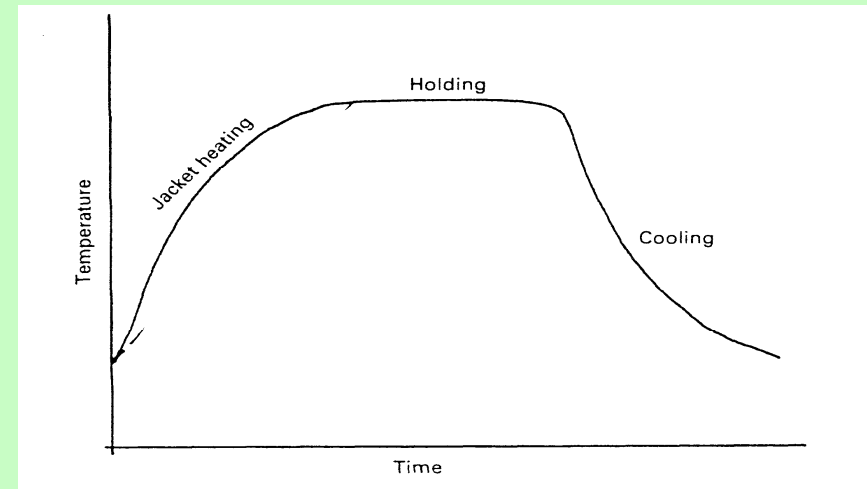
Szakaszos sterilizálás:

autokláv,

közvetlen gőzbevezetés,

közvetett fűtés

(nagy térfogatoknál túl lassú)

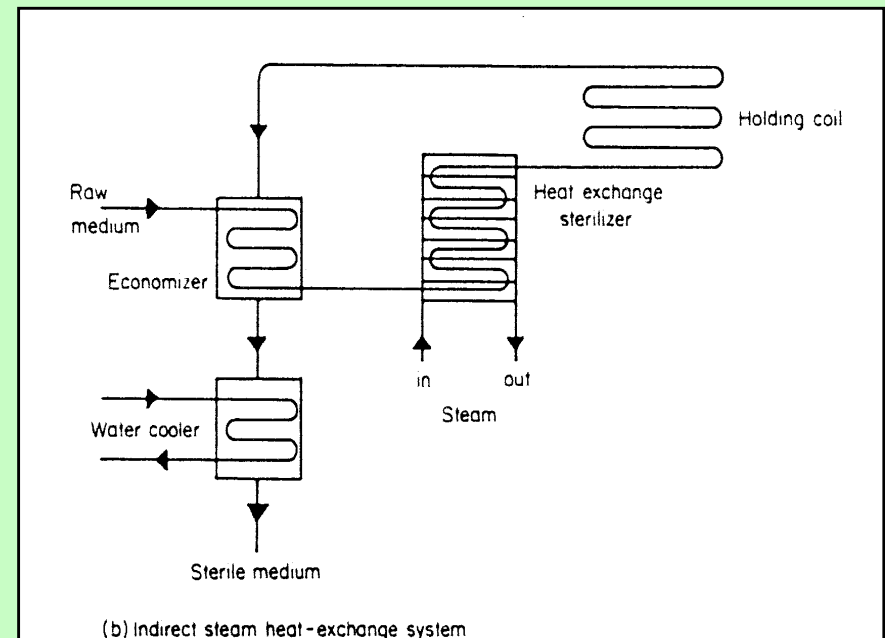
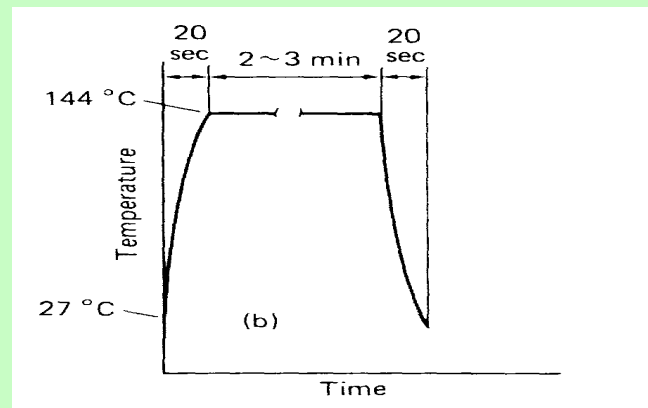

Folyamatos áramú sterilizálás

1.) gyors felfűtés

2.) hőntartás

3.) gyors hűtés

Schematic diagrams of continuous flow sterilisation.

A hő sterilizést befolyásoló tényezők

A fertőző szervezetek fajtája

Darabszáma

Össztérfogat

Tápközeg fajtája

A tápközeg komponenseinek hőérzékenysége

A sterilitás kritériuma

Szakaszos v. folyamatos sterilizálás

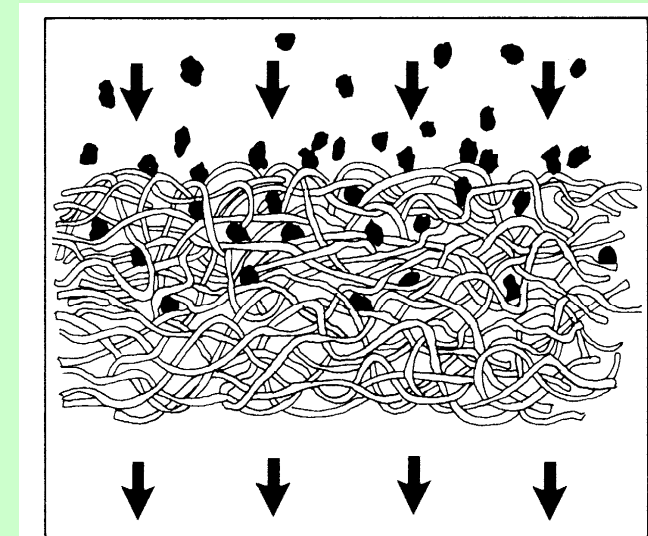
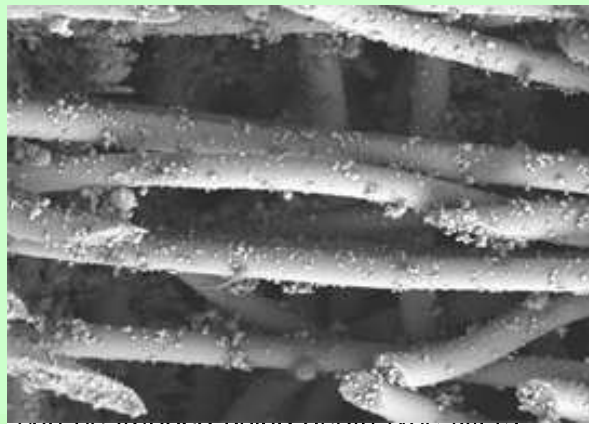
Sterilezés szűréssel

Mélységi szűrő (szálás anyag, pl. üveggyapot, gyapot, ásványi szálak, cellulóz, fémszálak)

$$N/N_0 = e^{-Kx} \quad x - \text{szűrővastagság}$$

Az x kiszámítható – szükséges paraméterek:

- Teljes szűrendő mennyiség, pl., 10 m³/min 100 órán keresztül: 60 000 m³
- A levegő lineáris sebessége, pl., 0.15 m/sec.
- A levegő szennyezettsége, pl., 200 mikroorg./ m³
- A sterilitás kritériuma: pl., 1 mikroorg./ 10 000 m³

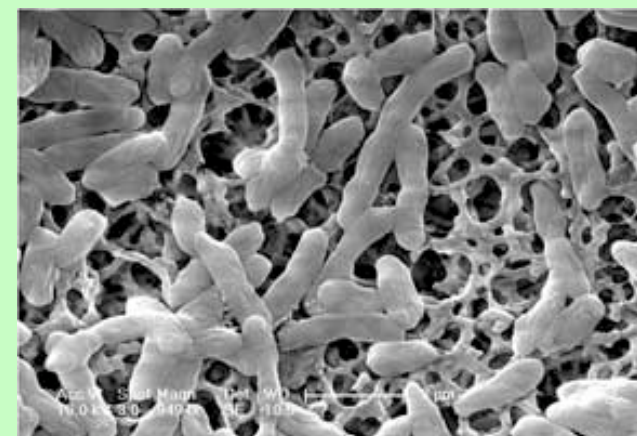
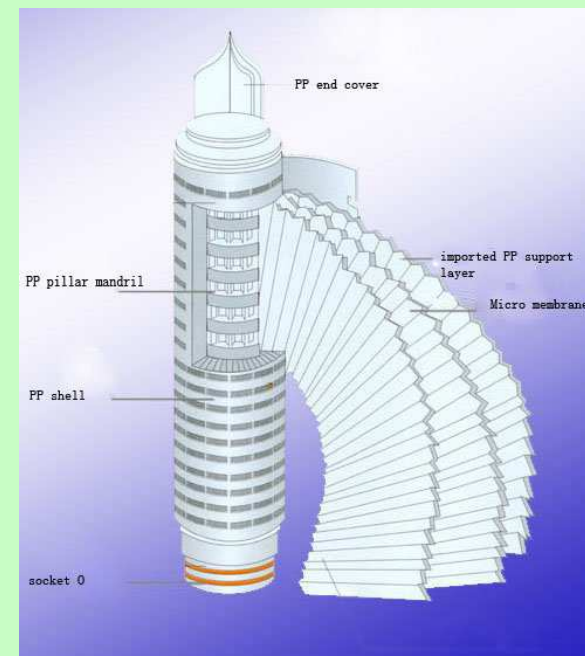
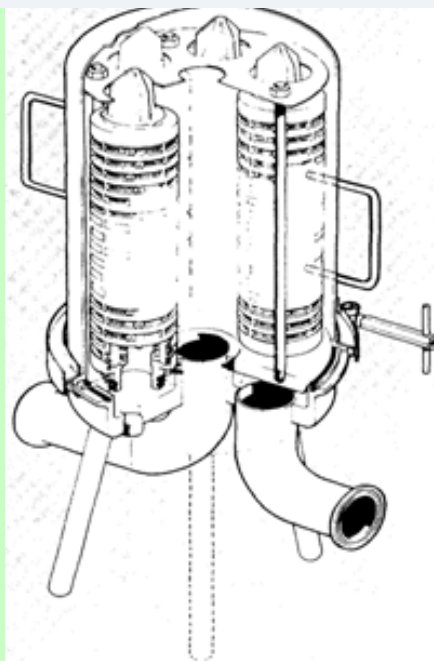
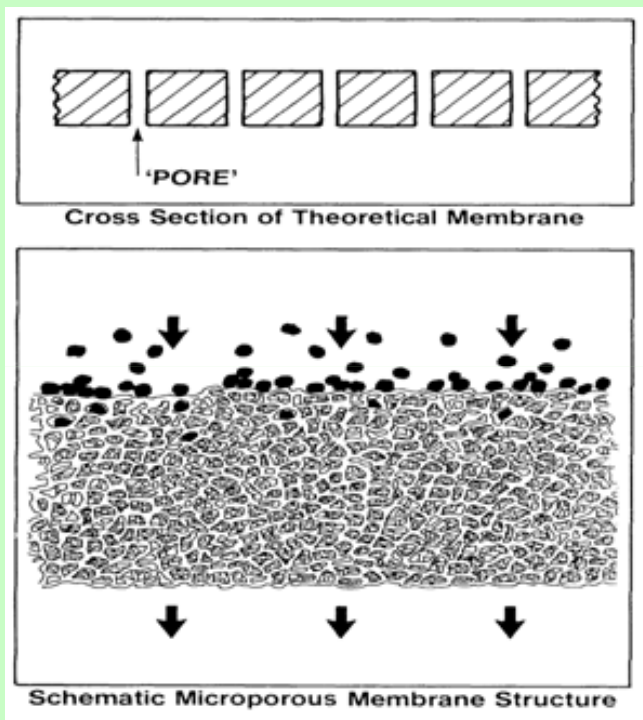
Depth or Media Filtration

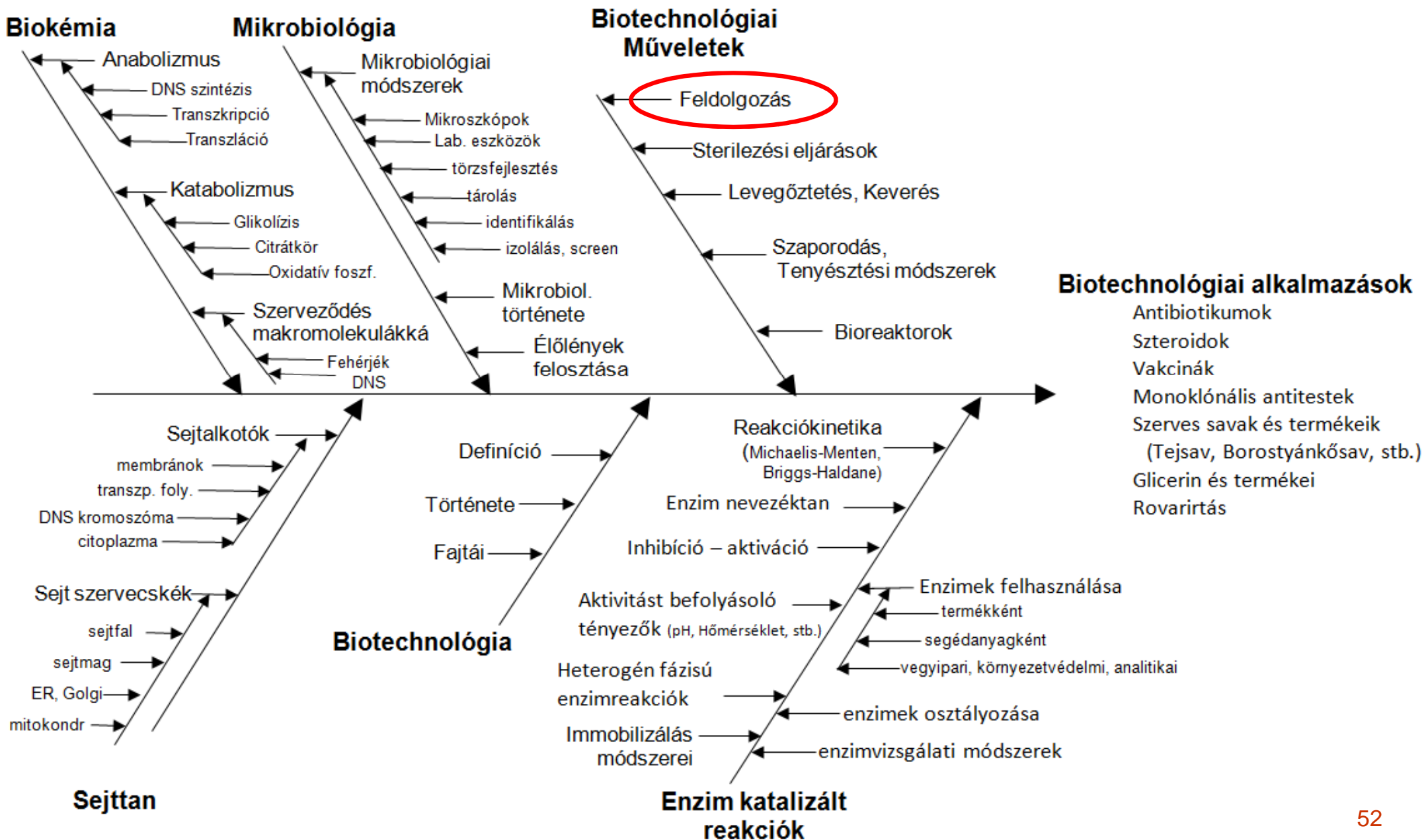
Sterilizés szűréssel

Membrán szűrők (abszolút szűrők 0.2-0.45 μm pórusmérettel)

eltávolítja a baktériumokat és a náluk nagyobb élő szervezeteket levegőből, gázból v. folyadékból

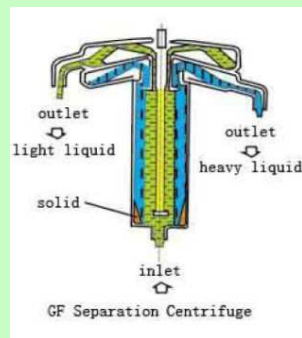
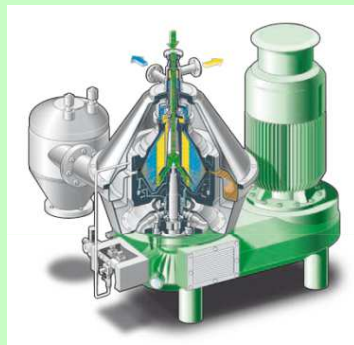
Itt járunk:

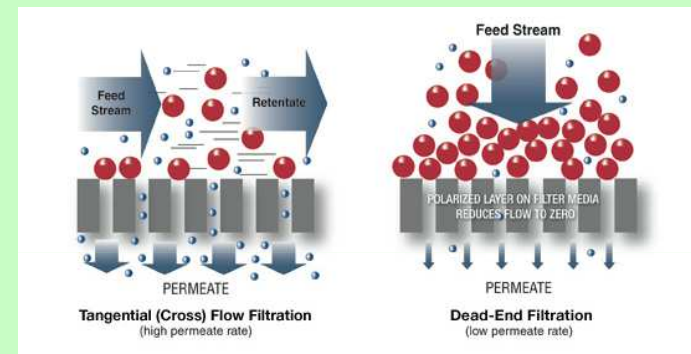
Termékek kinyerése, tisztítása - Downstream processing

1. Sejtek elválasztása → szilárd-folyadék elválasztás más szilárd anyagok: táptalaj-szemcsék, CaCO_3 , kristály-fermentáció

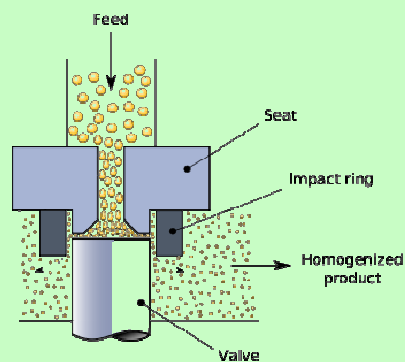
Jellemző műveletek:

Szűrés
Centrifugálás
(ülepítés)

(1/b Sejtfeltárás: csak akkor szükséges, ha a termék intracelluláris)

Termékek kinyerése, tisztítása - Downstream processing

2. Koncentráló lépés(ek) → a nagyobb mennyiségben jelen lévő szennyezéseket, elsősorban a vizet választjuk el.

Jellemző műveletek:

Extrakció

Adszorpció

Membránszűrés

Csapadékképzés

(bepárlás, desztilláció)

Termékek kinyerése, tisztítása - Downstream processing

3. Tisztítás → a termék és a szennyező anyagok elválasztása.

Jellemző műveletek: Extrakció, Adszorpció, Membránszűrés,
Kromatográfia

4. Végtisztítás (polishing) → a terméket a kereskedelmi forgalomba hozás előírásainak megfelelő tisztaságig tisztítják.

Jellemző műveletek: Extrakció, Adszorpció, Membránszűrés,
Kromatográfia, Kristályosítás, Szárítás

Fehérjék kromatográfiája

Ioncserés krom. – a fehérjék eltérő felületi töltése alapján

Gél szűrés – eltérés a fehérjék tömege és alakja között

Affinitás krom. – biospecifikus kölcsönhatás a fehérje és egy alkalmas ligand között, pl. antitest – antigén

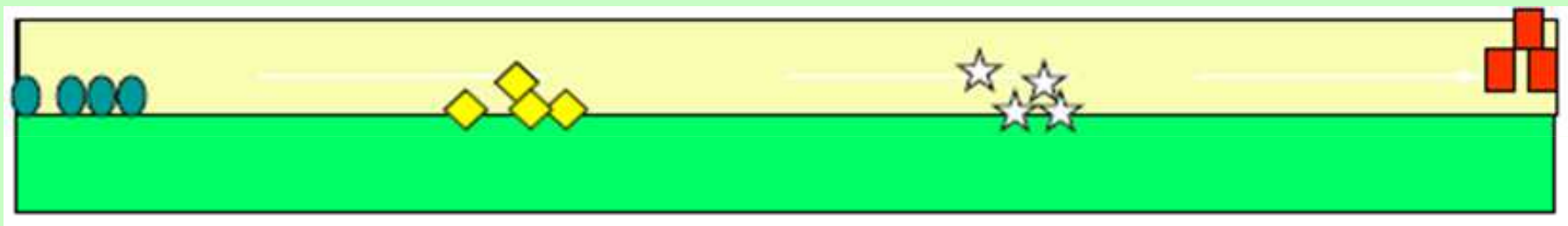
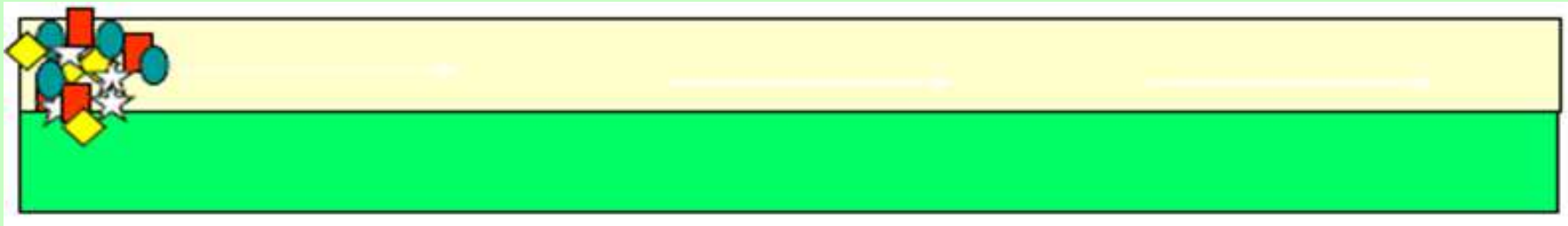
Hidrofób kölcsönhatás – a felületi hidrofobicitás alapján

Kromatofókuszálás – izoelektromos pont alapján

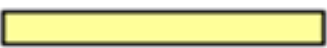
A kromatográfiás elválasztás alap lépései

 Visszatartás nélküli komponens

 Részlegesen visszatartott komponens

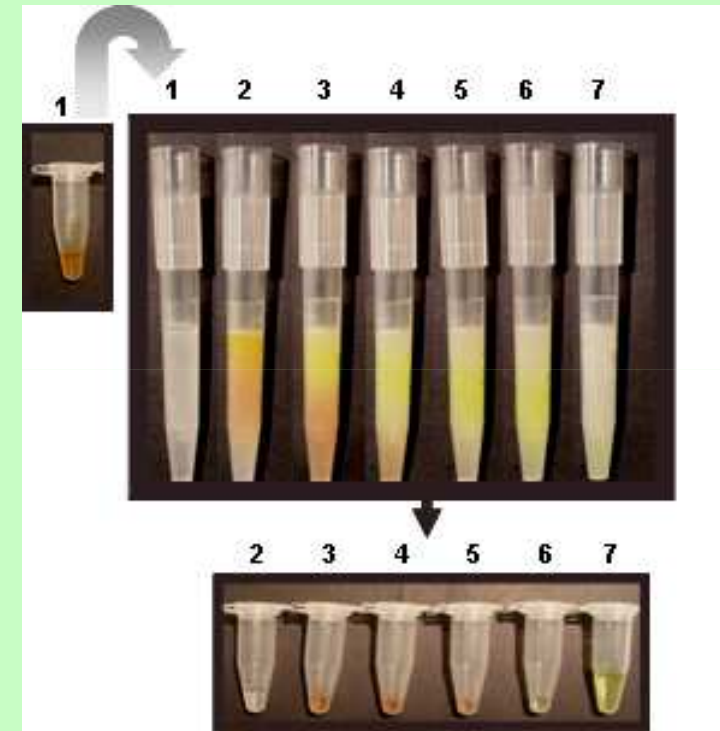
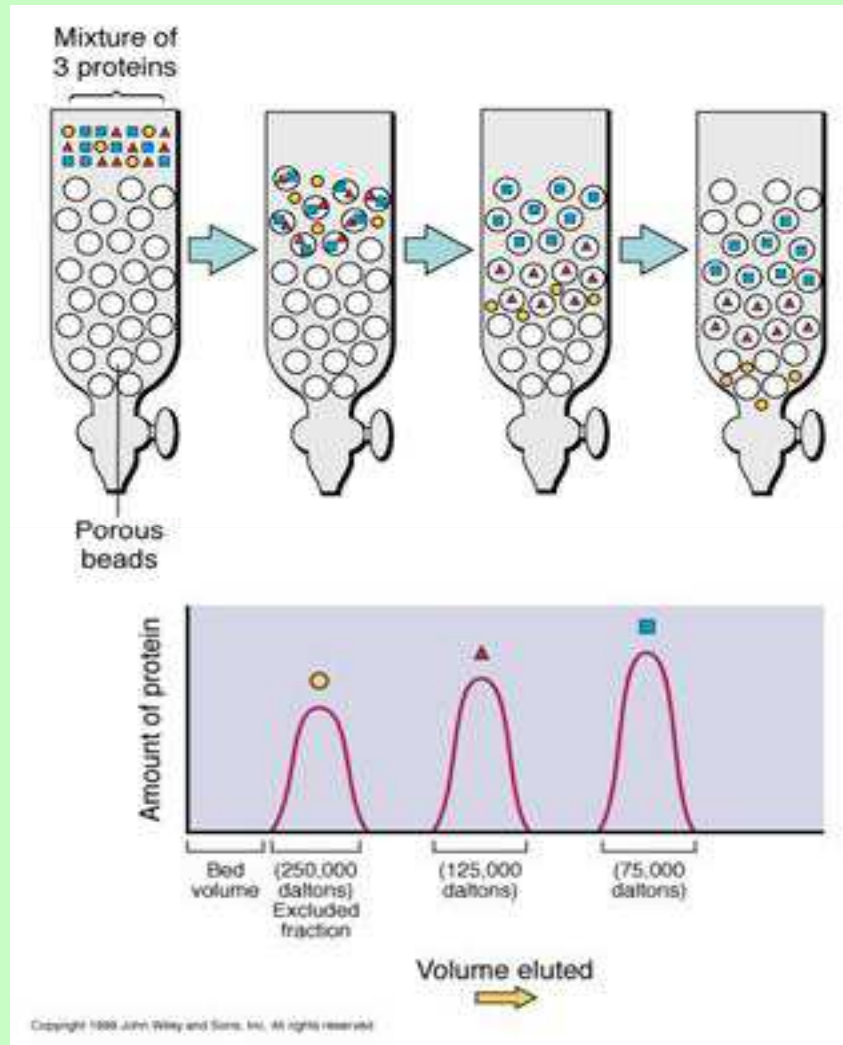
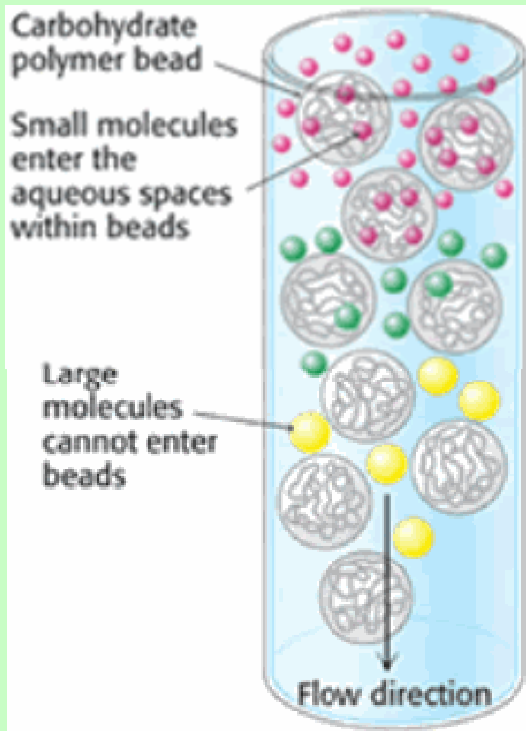
 Teljesen visszatartott komponens

 Mozgó fázis

 Álló fázis

Gél szűrés

Ion cserés kromatográfia

A fehérjék töltéssel rendelkeznek, kivéve az izoelektromos pontjukat (pI).

A fehérjék egy adott pH-n különböző töltéssel rendelkeznek az eltérő aminosav összetételétől függően.

Pozitív töltésűek pI alatt, negatív töltésűek pI felett

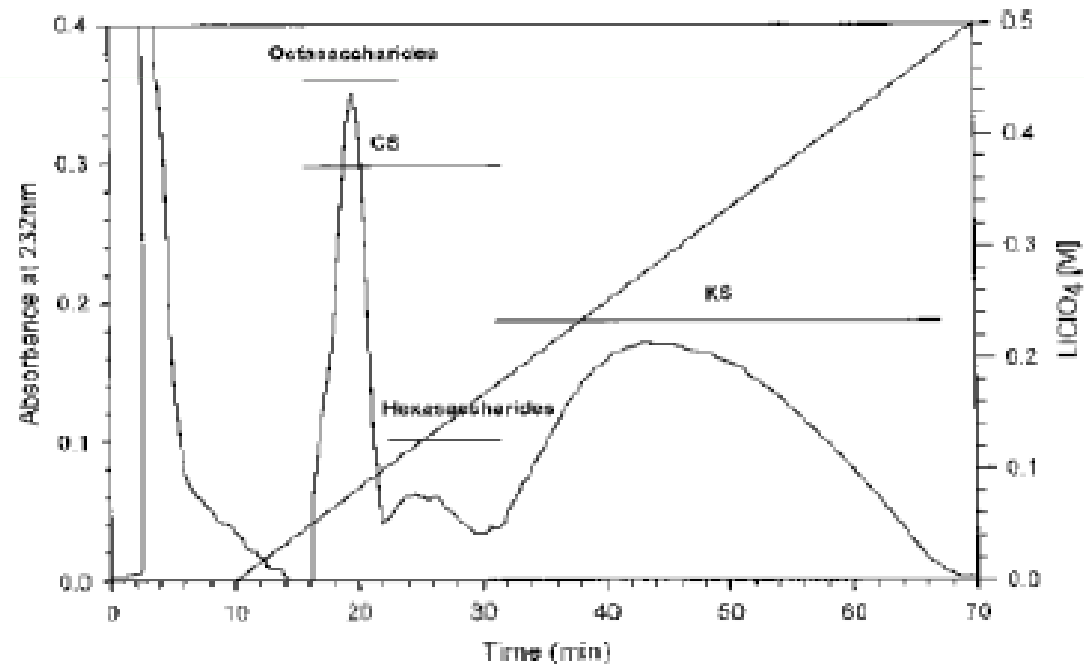
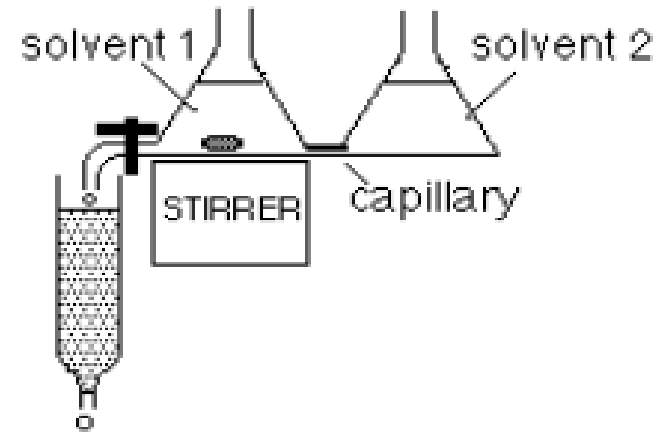
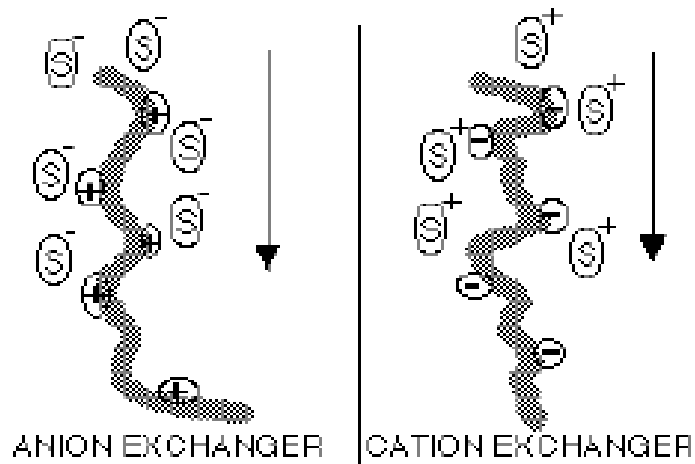
A fehérjék kapcsolatba tudnak lépni a szilárd fázissal, ha ellentétes töltése van.

Leggyakrabban töltéssel rendelkező cellulóz v. agaróz mátrixot alkalmaznak.

A hordozóhoz kötött fehérje eluálható a sókoncentráció v. a pH megváltoztatásával. Néha erre gradiens változást használnak.

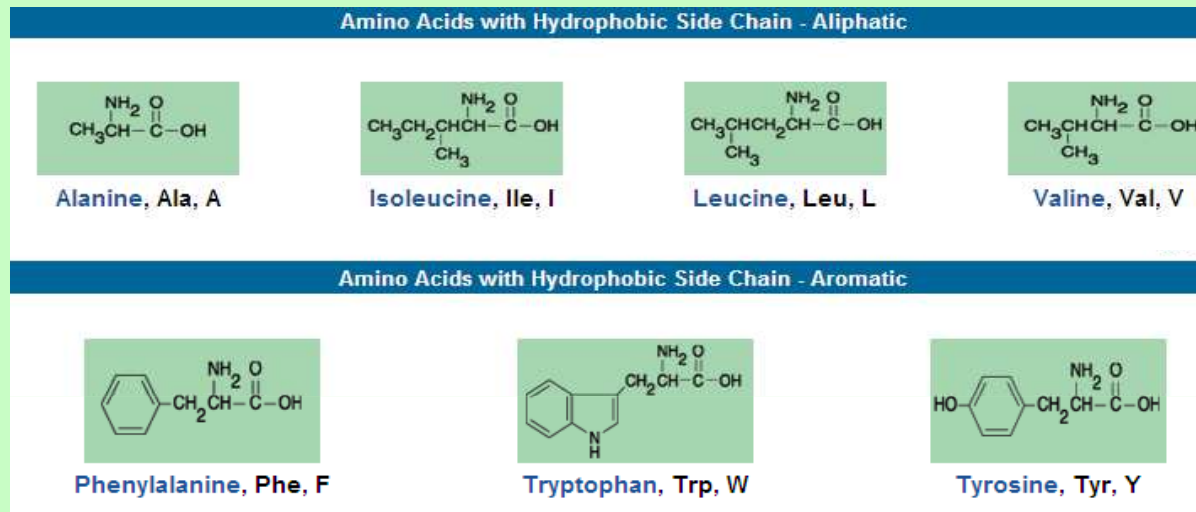

Ion cserés kromatográfia

Hidrofób kromatográfia

A 7 hidrofób aminosav különböző mértékben található meg az egyes fehérjékben.

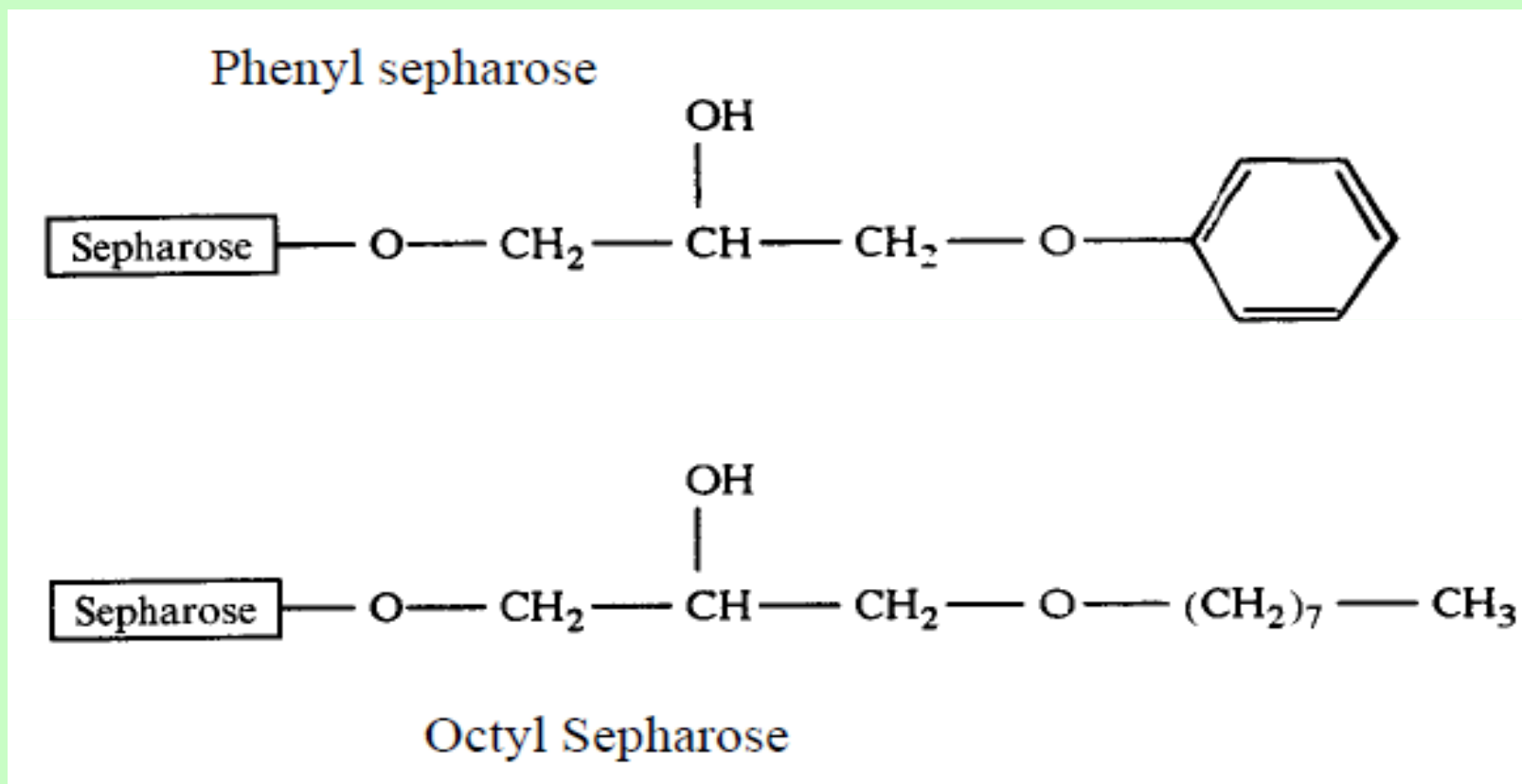
A legtöbb hidrofób AA a fehérjék belsejében van, de foltokban a felszínen is előfordul. A hidrofób AA-k kapcsolatba tudnak lépni hidrofób mátrixokkal.

Só adagolása növeli a fehérjék hidrofobicitását. Ezért a mátrixra magas ionerősségű oldatban viszik fel. Csökkentett sókoncentráció mellett, vagy oldószerrel, vagy detergenssel eluálják.

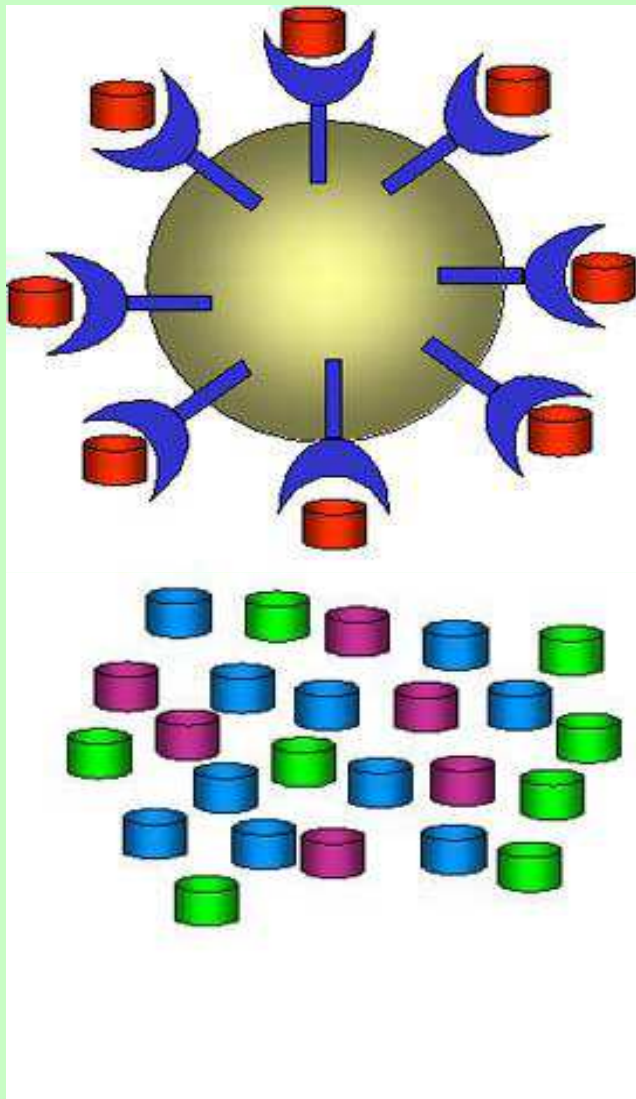

Hidrofób mátrixok

Leggyakrabban keresztkötéses agaróz gél fenil v. octyl csoportokkal kapcsolva.

Affinitás kromatográfia

A fehérjék és egy mátrixhoz kötött ligand kapcsolódásán alapszik:
Pl. enzim – szubsztrát, enzim – inhibitor,
enzim – kofaktor, antitest – antigén

Előnyök

- Egy lépésben nagy tisztítás
- Nagyon hasonló szerkezetű fehérjék elválasztása pl. antitestek
- Tervezhető eljárás

Hátrányok

- Drága
- Nehéz néha ligandot találni
- Nehéz néha eluálni (nem bontható kapcsolat)
- A ligand leszakadhat a mátrixról

Kromatográfiás oszlopok

